

BETÖRÉSES LOPÁS- ÉS RABLÁSBIZTOSÍTÁS TECHNIKAI FELTÉTELEI (AJÁNLÁS)

(telephelyek és létesítmények, helyiségek őrzésének, vagyontárgyak tárolásának, szállításának szabályai)

Budapest, 2002. február
Módosítva: Budapest, 2012. március 22.

v 1.27

Tartalomjegyzék

A. FEJEZET - VÉDELMI OSZTÁLYOK AJÁNLOTT ALKALMAZÁSI HATÁRAI

A/I. fejezet - vagyoncsoportok biztosítása

- 1 - 3. vagyoncsoportok (helyiségek, vagyontárgyak) biztosítása
4. vagyoncsoport (telephelyek, komplett létesítmények, raktártelepek, kereskedelmi elosztóhelyek stb.) biztosítása

A/II. fejezet - Kockázati csoportok megnevezése

A/III. fejezet - Védelmi osztályok megnevezése

B. FEJEZET - MECHANIKAI-FIZIKAI VÉDELEM

B/I. fejezet - Teljeskörű mechanikai - fizikai védelem

1. Falazatok, födémek, padozatok

2. Nyílászárók (ajtók, ablakok, fix portálemek, függönyfalak stb.)

- a. Bejárati ajtók
- b. Biztonsági ajtók
- c. Biztonsági ablakok
- d. Fix portálemek, függönyfalak

3. Biztonsági üvegek, üvegszerkezetek

- a. Dobásálló üveg, üvegszerkezet
- b. áttörésbiztos üveg
- c. átlövégátló üveg, üvegszerkezet

4. Biztonsági fóliák

- a. Telepítés feltételei
- b. A biztosítói kockázatvállalás további feltételei

5. Zárszerkezetek

6. Hengerzárbetétek

7. Fix és mobil rácsok

B/II. fejezet - Részleges mechanikai - fizikai védelem

1. Falazatok, födémek, padozatok

2. Nyílászárók (ajtók, ablakok, fix portálemek, függönyfalak stb.)

3. Zárszerkezetek

4. Hengerzárbetétek

5. Fix és mobil rácsok

B/III. fejezet - Minimális mechanikai - fizikai védelem

B/IV. fejezet - Értéktárolók Biztosítói Kockázatvállalási Értékhatai

B/V. fejezet - Az 1. vagyoncsoportba sorolt vagyontárgyak tárolási szabályai

- 1. 100 000,- Ft biztosítási összeg alatt**
- 2. 100 000,- Ft és 300 000,-Ft biztosítási összeg között**
- 3. 300 000,-Ft és 1 000 000,-Ft biztosítási összeg között**
- 4. 1 000 000,-Ft biztosítási összeg felett**

B/VI. fejezet - Javasolt biztosítói kockázatvállalási értékhatarok MABISZ

Ajánlásoknál

A fokozatú lemezszekrény: kockázatvállalási értékhatar 500 000.-Ft

AA fokozatú lemezszekrény: kockázatvállalási értékhatar 1 millió Ft

S1 fokozat: (ajánlott kockázatvállalási értékhatar 1,5 millió Ft)

B fokozatú fal-, bútorszéf: kockázatvállalási értékhatar 2 millió Ft

S2 fokozat: (ajánlott kockázatvállalási értékhatar 2,5 millió Ft)

C fokozatú fal-, bútorszéf: kockázatvállalási értékhatar 3 millió Ft

D fokozatú fal-, bútorszéf: kockázatvállalási értékhatar 5 millió Ft

E fokozatú pánceszekrény: kockázatvállalási értékhatar 8 millió Ft

G fokozatú pánceszekrény: kockázatvállalási értékhatar 20 millió Ft

I fokozatú pánceszekrény: kockázatvállalási értékhatar 70 millió Ft

K fokozatú pánceszekrény: kockázatvállalási értékhatar 120 millió Ft

M fokozatú pánceszekrény: kockázatvállalási értékhatar 300 millió Ft

N fokozatú pánceszekrény: kockázatvállalási értékhatar 500 millió Ft

O fokozatú pánceszekrény: kockázatvállalási értékhatar: 800 millió Ft

O/1, O/2, O/3 fokozatú értéktároló helyiség: kockázatvállalási értékhatar: 0,5, 1, 2 milliárd Ft

P/1, P/2 fokozatú értéktároló helyiség: kockázatvállalási értékhatar: 4, 10 milliárd Ft

R/1, R/2, R/3 fokozatú értéktároló helyiség: kockázatvállalási értékhatar: 20, 50, 100 milliárd Ft

S fokozatú értéktároló helyiség: egyedi elbírálású kockázatvállalási értékhatar

B/VII. fejezet - Az 1. vagyoncsoportba sorolt vagyontárgyak szállítási szabályai

- a. 500 000,-Ft biztosítási összegig
- b. 500 000,-Ft és 2 millió Ft közötti biztosítási összeg esetén
- c. 2 millió Ft és 5 millió Ft közötti biztosítási összeg esetén
- d. 5 millió Ft biztosítási összeg felett

1. Feltételek pénzzállítási, -őrzési Felelősségbiztosításhoz
(Vállalkozás és/vagy önálló jogi személy részére.)

2. Feltételek pénzzállítási, -őrzési felelősségbiztosításhoz
(Nem vállalkozás és/vagy nem önálló jogi személy részére.)

C. FEJEZET - ELEKTRONIKAI JELZŐRENDSZER

C/I. fejezet - Elektronikai jelzőrendszer alkotóelemei

1. Teljeskörű elektronikai jelzőrendszer

- a. A teljeskörű elektronikai jelzőrendszerekkel szemben támasztott általános követelmények
- b. A teljeskörű elektronikai jelzőrendszer elemeivel szemben támasztott követelmények
- c. Felületvédelem eszközeivel szemben támasztott követelmények

- d. A teljeskörű elektronikai jelzőrendszer telepítésével szemben támasztott követelmények

2. Részleges elektronikai jelzőrendszer

3. Minimális elektronikai jelzőrendszer

4. Vezeték nélküli elektronikai jelzőrendszer

C/II. fejezet - Beléptető Rendszerekkel Szemben Támasztott Vizsgálati Követelmények

1. A rendszer alkotó elemeivel szemben támasztott követelmények

- a. A beléptető terminál
- b. A rendszer felügyeletét ellátó központi egység
- c. A terminálokat a központtal és egymással összekötő adatátviteli hálózat feladatai
- d. A terminálokat egymással és a központtal összekötő hálózat feladatai
- e. A beléptetéshez szükséges adatokat hordozó eszköz

C/III. fejezet - Biztonsági felügyeleti rendszerek vizsgálati követelményei

1. Biztonsági felügyeleti rendszerek fajtái

2. A biztonsági felügyeleti rendszerek elemei

4. Biztonsági felügyeleti rendszerek besorolási fokozatai

- a. A magas szintű biztonsági felügyeleti rendszer jellemzői
- b. A megfelelő szintű biztonsági felügyeleti rendszer jellemzői

5. Biztonsági felügyeleti rendszerek besorolási szempontjai

- a. Követelmények a magas szintű biztonsági felügyeleti rendszerekkel szemben
- b. Követelmények a megfelelő szintű biztonsági felügyeleti rendszerekkel szemben

6. Elvárások a biztonsági felügyeleti központban teljesített diszpécser-szolgáltatással szemben

7. A biztonsági felügyeleti rendszer dokumentációja

C/IV. fejezet - Videórendszer-követelmények

1. Kamerákkal és kiegészítőkkel kapcsolatos elvárások

2. Képmegjelenítőkkal kapcsolatos elvárások

3. Videó rendszervezérlő egységekkel kapcsolatos elvárások

4. Videó rögzítőkkel kapcsolatos elvárások

D. FEJEZET - FOGALOM MEGHATÁROZÁSOK

A. FEJEZET - VÉDELMI OSZTÁLYOK AJÁNLOTT ALKALMAZÁSI HATÁRAI

A/I. fejezet

	1-3. VAGYONCSOPORTOK Helyiségek, vagyontárgyak biztosítása			4. VAGYONCSOPORT Telephelyek, komplett létesítmények, raktártelepek, kereskedelmi elosztóhelyek stb. biztosítása	
Védelmi osztály jele	AJÁNLOTT alkalmazási határ a biztosítási összeg függvényében, vagyoncsoportonként (E Ft).			Védelmi osztály jele	AJÁNLOTT alkalmazási határ a biztosítási összeg függvényében (E Ft)
	1. vagyoncsoport	2. vagyoncsoport	3. vagyoncsoport		4. vagyoncsoport
I.	<100 000			A.	<1 000 000
II.	40 000 - 100 000	<100 000		B.	700 000 - 1 000 000
III.	10 000 - 40 000	40 000 - 100 000	<100 000	C.	400 000 - 700 000
IV.	2 000 - 10 000	20 000 - 40 000	40 000 - 100 000	D.	200 000 - 400 000
V.	500 - 2 000	5 000 - 20 000	5 000 - 40 000	E.	50 000 - 200 000
VI.	100 - 500	500 - 5 000	1 000 - 5 000	F.	50 000>
VII.	0 - 100	0 - 500	0 - 1 000		

A/II. fejezet

KOCKÁZATI CSOPORTOK MEGNEVEZÉSE

1. vagyoncsoport: -készpénz
-értékpapír
-ékszer
-nemesfém
-drágakő
-minden egyéb, pánccs szekrényben elhelyezhető nagy (100 000,-Ft-nál nagyobb), egyedi értékű vagyontárgy
2. vagyoncsoport: -műérték jellegű vagyontárgy
-100 000,- Ft-ot meghaladó értékű gyűjtemény
-nemes szőrme
-antik bútor
-művészeti alkotás
-általános lakás-, és iroda-felszerelést meghaladó kereskedelmi, vállalalkozási mennyiségű híradás-, számítás-, elektro-, és mérés-technikai, audiovizuális termékek
-minden egyéb nagy értékű, kézi erővel könnyen mozgatható, pánccs szekrényben nem elhelyezhető vagyontárgy
3. vagyoncsoport: -lakás- és iroda-felszerelés

- bútor
 - általános- és személyes használati tárgyak
 - minden egyéb (az eddigiekben fel nem sorolt) vagyontárgy
4. vagyoncsoport: -telephelyek, komplett létesítmények, raktár- telepek, kereskedelmi elosztóhelyek stb.

A/III. fejezet

VÉDELMI OSZTÁLYOK MEGNEVEZÉSE

1 - 3. VAGYONCSOPORTOK (helyiségek - vagyontárgyak - biztosítása):

I. védelmi osztály:

-[teljeskörű](#)

[mechanikai - fizikai védelem](#)

-[teljeskörű elektronikai jelzőrendszer](#)

-szakszolgáltató által végzett rendszeres és dokumentált karbantartás

-biztosító által MABISZ termék-megfelelőségi ajánlással rendelkező (továbbiakban: *Ajánlás*) rendszer

- őrség

-közvetlen, vezeték nélküli összeköttetés és/vagy automatikus átjelzés rendőrségre, vagy egyéb testülethez, vagyonvédelmi szakszolgálathoz

II. védelmi osztály:

-[teljeskörű mechanikai - fizikai védelem](#)

-[teljeskörű elektronikai jelzőrendszer](#)

-szakszolgáltató által végzett rendszeres és dokumentált karbantartás

-biztosító által Ajánlott rendszer

-állandó, 24 órás portaszolgálat (lakás kivételével)

-automatikus távjelzés a rendőrségnek, vagy egyéb testületnek, vagyonvédelmi szakszolgálatnak

III. védelmi osztály:

-[teljeskörű mechanikai - fizikai védelem](#)

-[teljeskörű elektronikai jelzőrendszer](#)

-rendszeres és dokumentált karbantartás

-biztosító által Ajánlott rendszer

IV. védelmi osztály:

-[teljeskörű mechanikai - fizikai védelem](#)

-[teljeskörű elektronikai jelzőrendszer](#)

-rendszeres és dokumentált karbantartás

-biztosító által Ajánlott rendszer

V. védelmi osztály:

-[teljeskörű mechanikai - fizikai védelem](#)

-[minimális elektronikai jelzőrendszer](#)

VI. védelmi osztály:

-[részleges mechanikai - fizikai védelem](#)

VII. védelmi osztály:

-minimális mechanikai - fizikai védelem

4. VAGYONCSOPORT (telephelyek, komplett létesítmények, raktártelepek, kereskedelmi elosztóhelyek stb. biztosítása):

A. védelmi kategória:

- a védett terület jól körülhatárolt, a kerítés csak komoly erőfeszítéssel, illetve különböző segédeszközök alkalmazásával küzdhető le
- biztosított a folyamatos megfigyelés
- az örök egymástól halló- és látótávolságon belül vannak, az egész területet megfigyelik
- az épületeken kívül kutyás járőrök teljesítenek szolgálatot
- biztosított az örök közötti információcsere (állandóan)
- a nyílászárók a B/I. fejezetben foglaltaknak megfelelő mechanikai- fizikai védelemmel ellátottak ([B/I. fejezet - Teljeskörű mechanikai - fizikai védelem](#)), kívülről nem nyithatók, az ajtók biztonsági zárral vannak ellátva
- a kritikus pontok a C/I. fejezet 1. pontjában foglaltak szerinti elektronikai jelzőrendszerrel is ellátottak ([C/I. fejezet 1. - Teljeskörű elektronikai jelzőrendszer](#)) (pénztárterem, páncélszekrény stb.)
- közvetlen összeköttetés van az őrzést végző szakszolgálat központjával, a rendőrséggel, vagy egyéb szolgálattal

B. védelmi kategória:

- a védett terület jól körülhatárolt, a kerítés csak komoly erőfeszítéssel, illetve különböző segédeszközök alkalmazásával küzdhető le
- a megvilágítás biztosítja a folyamatos megfigyelést
- az épületen kívül kutyás járőrök teljesítenek szolgálatot
- a kritikus épületekben örök teljesítenek szolgálatot
- a terület folyamatos és teljes figyelésére nincs mód
- biztosított az örök közötti információcsere (állandóan)
- a nyílászárók a B/I. fejezetben foglaltaknak megfelelő mechanikai - fizikai védelemmel ellátottak ([B/I. fejezet - Teljeskörű mechanikai - fizikai védelem](#)), kívülről nem nyithatók, az ajtók biztonsági zárral vannak ellátva
- a legkritikusabb pontok a C/I. fejezet 2. pontjában foglaltak szerinti elektronikai jelzőrendszerrel is ellátottak ([C/I. fejezet 2. - Részleges elektronikai jelzőrendszer](#)) (pénztárterem, páncélszekrény stb.)
- különbféle telekommunikációs eszközök felhasználásával lehetőség van a rendkívüli eseményt jelenteni a szakszolgálat központjának, a rendőrségnek, vagy egyéb szolgálatnak

C. védelmi kategória:

- a védett terület jól körülhatárolt, de a behatolás különösebb erőfeszítést nem igényel
- a megvilágítás biztosítja a folyamatos megfigyelést
- az épületek között járőrszolgálat van
- a nyílászárók a B/II. fejezetben foglaltaknak megfelelő mechanikai - fizikai védelemmel ellátottak ([B/II. fejezet - Részleges mechanikai - fizikai védelem](#)), kívülről nem nyithatók, az ajtók biztonsági zárral vannak ellátva
- a legkritikusabb pontok a C/I. fejezet 2. pontjában foglaltak szerinti elektronikai jelzőrendszerrel is ellátottak ([C/I. fejezet 2. - Részleges elektronikai jelzőrendszer](#)) (pénztárterem, páncélszekrény stb.)

-telefonösszeköttetés biztosítja a kapcsolatot a szakszolgálat központjával, a rendőrséggel, vagy egyéb szolgálattal

D. védelmi kategória:

- a védett terület jól körülhatárolt, de a behatolás különösebb erőfeszítést nem igényel
- a főépületben biztonsági őrszolgálat van
- az épületek között járőrszolgálat van
- a nyílászárók a B/II. fejezetben foglaltaknak megfelelő mechanikai - fizikai védelemmel ellátottak ([B/II. fejezet - Részleges mechanikai - fizikai védelem](#)), kívülről nem nyithatók, az ajtók biztonsági zárral vannak ellátva
- a legkritikusabb pontok az C/I. fejezet 3. pontjában foglaltak szerinti elektronikai jelzőrendszerrel is ellátottak ([C/I. fejezet 3. - Minimális elektronikai jelzőrendszer](#)) (pénztárterem, páncélszekrény stb.)
- telefonösszeköttetés biztosítja a kapcsolatot a szakszolgálat központjával, a rendőrséggel, vagy egyéb szolgálattal

E. védelmi kategória:

- a védett terület jól körülhatárolt, de a behatolás különösebb erőfeszítést nem igényel
- a főépületben 24 órás portaszolgálat van
- a nyílászárók a B/II. fejezetben foglaltaknak megfelelő mechanikai - fizikai védelemmel ellátottak ([B/II. fejezet - Részleges mechanikai - fizikai védelem](#)), kívülről nem nyithatók, az ajtók biztonsági zárral vannak ellátva
- telefonösszeköttetés biztosítja a kapcsolatot a szakszolgálat központjával, a rendőrséggel, vagy egyéb szolgálattal

F. védelmi kategória:

- a védett terület jól körülhatárolt, de a behatolás különösebb erőfeszítést nem igényel
- nincs őrzés
- a nyílászárók a B/II. fejezetben foglaltaknak megfelelő mechanikai - fizikai védelemmel ellátottak ([B/II. fejezet - Részleges mechanikai - fizikai védelem](#)), kívülről nem nyithatók, az ajtók biztonsági zárral vannak ellátva

B. FEJEZET - MECHANIKAI-FIZIKAI VÉDELEM

B/I. fejezet

TELJESKÖRŰ MECHANIKAI - FIZIKAI VÉDELEM

Teljeskörű a mechanikai - fizikai védelem, ha a védendő/védett helyiségeket minden oldalról az alábbi követelményeknek megfelelő szilárdsági tulajdonságú és kialakítású falazatok, nyílászárók határolják.

1. Falazatok, födécek, padozatok

A falazatoknak, födéceknek, padozatoknak teljeskörű mechanikai védelem kategóriában meg kell felelniük a 38 cm vastagságú tömör téglafal szilárdsági mutatóival. Ez annyit jelent, hogy nem tömör téglafal esetén számítással kell meghatározni az egyenértékűséget. Néhány támpont az egyenértékűség meghatározásához:

- 12 cm vastagságú vasalt betonfal, vagy padozat, ill. födém szerkezet (a vasalás 15x15 cm rácskiosztású, Ø8-10 mm betonvas háló lehet, a beton minőségére a C 12/15 épületszerkezeti beton elfogadott)

2. Nyílászárók (ajtók, ablakok, fix portálemek, függönyfalak stb.)

Nyílászárók esetében alapvető szempont, hogy megfeleljenek a vonatkozó magyar és európai szabványok által előírt minimális követelményeknek (MSZ ENV 1627, 1628, 1629, 1630:2000, ill. üvegezés esetén MSZ EN 356:2000, MSZ EN 1063:2000).

a. Bejárati ajtók

A teljeskörű mechanikai védelem alkotóelemeiként elfogadott bejárati ajtóknak a következőkben felsorolt műszaki-technikai feltételeknek kell maradéktalanul megfelelni:

Amennyiben az ajtó akkreditált külföldi vizsgálóintézet által végzett roncsolásos vizsgálat alapján megfelel az MSZ ENV 1627:2000 szabvány 2. osztályában meghatározott ellenállási követelményeknek (3 perces áthatolás elleni védelem) és az erről szóló okmányok rendelkezésre állnak, a MAGYAR BIZTOSÍTÓK SZÖVETSÉGE VAGYONVÉDELMI ÉS KÁRMEGELŐZÉSI BIZOTTSÁGA (továbbiakban: *MABISZ VKB*) honosítással a vizsgálati eredményeket elfogadja.

Amennyiben nem történt még roncsolásos vizsgálat, de a gyártó, vagy forgalmazó meg kíván felelni a Termék-megfeleléségi vizsgálat (továbbiakban: *vizsgálat*) követelményeknek, legalább egy mintaajtót roncsolásos vizsgálatra elő kell készíteni. A roncsolásos vizsgálatához csatolni kell a gyártási műszaki dokumentációt és az alkalmazott szerkezeti elemek (zár, védőpajzs, forgópánt, másodzár, befeszítésgátló stb.) vizsgálati okmányainak másolatát, továbbá a beépítési útmutatót.

Részben, vagy teljesen üvegezett ajtó csak az MSZ ENV 1627-1630:2000 szabvány 2., ill. 3. osztályának megfelelő besorolást kaphat, ha az üvegezés az MSZ EN 356:2000 szabvány szerint legalább P6B (DIN 52290 szerint B1) - 2. osztály, ill. P7B-P8B (DIN 52290 szerint B2-B3) - 3. osztály minősítésű ragasztott üvegszerkezettel gyártják.

-Bejárati ajtó teljeskörű mechanikai védelem kialakításához (MSZ ENV 1627-1630:2000 szabvány 2. osztály)

3 perces áthatolási, áttörési ellenállás, a lehetőségekhez képest leghatékonyabb támadási módszerrel, a következő szerszámokkal vizsgálva:

"A" szerszámkészlet: 1 db csavarhúzó (teljes hossz 260 mm, élszélesség 10 mm), 1 db csavarhúzó (teljes hossz 375 mm, élszélesség 16 mm), 3-4 db fa, vagy műanyag ék (hosszúság 200 mm, szélesség 80 mm, magasság 40 mm), 1 db vízpumpa fogó (teljes hossz 240 mm), 1 db csőfogó (teljes hossz 240 mm).

Néhány támpont a sikeres vizsgálatok biztosításához:

-az ajtó és az ajtótok szerkezet anyaga fém, keményfa, vagy ezekkel támadás szempontjából egyenértékű ellenállást biztosító szerkezeti kialakításúnak kell lenni. Puhafa szerkezetnél figyelembe kell venni a fa szálirányú támadhatóságát, ezért csak megerősítéssel lehet alkalmas a kívánt ellenállás biztosítására. Fa tokozat esetén a zár reteszvasak fogadására megerősített, a falszerkezethez legalább 3 ponton rögzített ellenlemezelt kell alkalmazni

-a tokszerkezetet a határoló falszerkezethez 30 cm-enként rögzíteni kell. A rögzítést téglafalnál legalább 15 cm mélyen, Ø 12 mm köracél tartószilárdságával egyenértékű erősséggel, betonfalnál legalább 10 cm mélyen, Ø 10 mm köracél tartószilárdságával egyenértékű erősséggel kell biztosítani

- az ajtólap fém, vagy faszerkezetű lehet. Faszerkezet esetén legalább 40 mm vastagságú tömör keményfa szilárságával egyezőnek kell lenni. Amennyiben a fémszerkezetű ajtó belső rácsszerkezetű erősítést kap, a rácsszerkezet osztásának meg kell felelni az előírások szerinti 30x10 cm minimális rácskiosztás követelményeinek, vastagsága pedig faborításnál legalább Ø 12 mm, acéllemez borításnál legalább Ø 8 mm legyen
- az ajtólap szerkezetek külső borítólemezeit úgy kell rögzíteni, hogy az kívülről csak roncsolással legyen bontható. Az ajtólapot fémszerkezet esetén legalább 1,2-2 mm vastagságú acéllemezzel kell borítani
- az ajtólap és tok közötti zárásponthossz maximum 2 mm lehet oldalanként. (Keményfa szerkezet esetén maximum 5 mm zárásponthossz megengedett.) Az ajtólap és a tok vetemedése a zárás biztonságát nem befolyásolhatja
- az ajtólapokat min. 3 darab diópánttal - vagy azzal egyenértékű szilárdságú egyedi kialakítású forgópánttal - kell a tokozathoz rögzíteni. Az ajtólapokat kiemelés, be- és kifeszítés elleni védelemmel, kétszárnyas ajtóknál a fixre rögzíthető szárnyat reteszhúzás elleni védelemmel kell ellátni
- a zárszerkezetnek több ponton (legalább négy) kell biztosítani a zárást. A reteszelési mélységnek minimum 18 mm-t el kell érnie. A zárttestet és a zárbetétet fúrás és letörés ellen védeni kell. Önálló reteszelési pontként csak az egymástól legalább 30 cm-re elhelyezkedő reteszvasak fogadhatók el
- a fő és kiegészítő zárszerkezeteknek meg kell felelniük a biztonsági zárszerkezetekkel szemben támasztott, későbbiekben ismertetett követelményeknek
- üvegezett ajtók csak áttörésbiztos rétegelt (legalább B1) üveggel szerelten - vagy azzal egyenértékű védettséget nyújtó anyagból készített /pl. polycarbonát, szerves üveg, fóliázott minősített üvegszerkezet stb.) szerkezet - fogadható el. A normál üvegezés megfelelő méretű és hálókiosztású rácsszerkezettel védetten, kívülről nem bontható kivitelben is megfelel a követelményeknek

b. Biztonsági ajtók

Biztonsági bejárati ajtók tekintetében az Ajánlott szerkezetek három kategóriába sorolhatók, amelyeknek műszaki paraméterei az előzőekben felsorolt követelményeken túl a következő betörési kísérlettel igazolt ellenállási időnormáknak is meg kell felelni:

-Biztonsági ajtó III. kategória (MSZ ENV 1627-1630:2000 szabvány 3. osztály)

5 perces áthatolási, áttörési ellenállás, a lehetőségekhez képest leghatékonyabb támadási módszerrel, a következő szerszámokkal vizsgálva:

"B" szerszámkészlet: Az "A" szerszámkészleten túlmenően 1 db feszítővas (teljes hossz 710 mm), 1 db csavarhúzó (teljes hossz 375 mm, élszélesség 16 mm).

-Biztonsági ajtó II. kategória (MSZ ENV 1627-1630:2000 szabvány 4. osztály)

10 perces áthatolási, áttörési ellenállás, a lehetőségekhez képest leghatékonyabb támadási módszerrel, a következő szerszámokkal vizsgálva:

"C" szerszámkészlet: Az "A", "B", szerszámkészleteken túlmenően 1 db kalapács (teljes hossz 300 mm, tömeg 1,25 kg 10 mm), 1 db fejsze (teljes hossz 350 mm), 1 db csapszegevágó (teljes hossz 460 mm), 1 db hidegvágó (teljes hossz 250 mm, élszélesség 30 mm), 1 db asztalos véső (teljes hossz 350 mm, élszélesség 30 mm), 1 db kézfűrész HSS lappal, 1 db miniatűr fűrész HSS lappal, 1 db villamos fűrőgép 320/160W, fűrőszárak HSS, legfeljebb Ø 10 mm, lemezollók jobbra és balra vágók (teljes hossz 260 mm).

-Biztonsági ajtó I. kategória (MSZ ENV 1627-1630:2000 szabvány 5. osztály)

15 perces áthatolási, áttörési ellenállás, a lehetőségekhez képest leghatékonyabb támadási módszerrel, a következő szerszámokkal vizsgálva:

"D" szerszámkészlet: Az "A", "B", "C" szerszámkészleteken túlmenően 1db. elektromos daraboló fűrész 550/335 W, fűrészlapokkal, 1 db elektromos róka farkú fűrész 900/520 W fűrészlapokkal, 1 db hosszabbítócső legfeljebb 500 mm hosszúságú, 1 db villamos fűrőgép 600/310 W, 4 db legfeljebb Ø 13 mm fűrőszár HSS/HM, koronafűrő legfeljebb Ø 50 mm HSS/HM, 1 db sarokcsiszoló 100/575 W, legfeljebb korong Ø 125 mm.

-Biztonsági ajtó kiemelt kategória (MSZ ENV 1627-1630:2000 szabvány 6. osztály)

20 perces áthatolási, áttörési ellenállás, a lehetőségekhez képest leghatékonyabb támadási módszerrel, a következő szerszámokkal vizsgálva:

"E" szerszámkészlet: Az "A", "B", "C", "D" szerszámkészleteken túlmenően 1 db elektromos fűrőgép 1050/620 W, valamint 1 db sarokcsiszoló 1900/1175 W legfeljebb korong Ø 230 mm.

c. Biztonsági ablakok

-a Biztonsági ablakoknak ugyanolyan áttörés-biztonsági feltételeknek kell megfelelni, mint a biztonsági ajtóknál leírtak. A betörésállóság megítélése a nyílászárókra vonatkozó MSZ ENV 1627-1630:2000 szabványban megfogalmazott feltételek szerint történik. Az ablakok sajátossága az üvegezés, ezért biztonsági ablak dobásálló, vagy áttörésgátló üvegezéssel csak a szabvány 2., vagy 3. osztályába Ajánlható. A zárszerkezeteknek a többpontos zárast úgy kell biztosítani, hogy az a 700 KN statikus nyomóerőnek ellenálljon. A körkörös kialakított zárszerkezeteknek olyan mélységben kell reteszelnük, hogy a tok és ablaklap közötti illesztés egyirányba való feszítésével, elmozdításával ne lehessen a kapcsolódást megszüntetni. A kilincsszerkezetet belülről zárható kivitelben kell telepíteni. Az üvegszerkezetnek legalább P4A (DIN 52290 szerint A3) fokozatú ragasztott, többrétegű üvegnek - vagy azzal egyenértékű ellenállási fokozattal rendelkező szerkezetnek - kell lenni. Az üvegeket csak a védett tér irányából lehet telepíteni. Az üvegszorító léceket kívülről ne lehessen eredményesen támadni. (Rögzítés szempontjából előnyös a csavarozott kivitel, az üvegszerkezet tokozatba történő ragasztásával párhuzamos rögzítése, valamint a kettő kombinációja.)

-az ablakok tok és keretszerkezetének támadhatóság, illetve ellenállás tekintetében erősebbnek - de legalább egyenértékűnek kell lenni az üvegszerkezet ellenállóképességével

d. Fix portálemek, függönyfalak

-a fix portálemek szerkezetiileg megegyeznek az ablakokra előírt követelményeknek azzal a különbséggel, hogy ezeknél mozgó szerkezet (zár, forgópánt, nyitó mechanizmus nem kerül beépítésre. A fix portálemekkel szemben támasztott követelmények értelemszerűen megegyeznek az ablakoknál leírtakkal

-a függönyfalak sajátossága, hogy a vázszerkezetekbe az üveglapokat kívülről helyezik be és rögzítik. Előírás szerinti rögzítésnek fogadható el, ha a csavarok legalább 300 mm-enként követik egymást, és legalább minden második csavar fejét úgy roncsolják, hogy a bontás csak az üvegszorító lécs levágásával, roncsolásával valósítható meg

3. BIZTONSÁGI ÜVEGEK, ÜVEGSZERKEZETEK

a. Dobásálló üveg, üvegszerkezet

MSZ EN 356:2000 (DIN 52290) szabványt figyelembe véve.

A dobásálló üvegeknek (üvegszerkezeteknek) meg kell felelni a fenti szabvány keménytest ejtővizsgálat biztonsági feltételeinek, amely két új osztály létrehozásával tér el a DIN 52290 szabvány előírásaitól. Az alkalmazott vizsgálóeszköz 4,11 a 0,06 kg tömegű acélgolyó, amelyet a következő feltételekkel kell ráejteni szabadeséssel a 900x1100 mm méretű, szabvány szerint befogott próbadarabra. A kísérlet során az acélgolyó nem eshet át az üvegfelületen. Az MSZ EN 356:2000 szabvány szerinti besorolások a következők:

MSZ EN 356:2000 szabvány szerint

P1A (1500a50 mm magasról 3 alkalommal)
P2A (3000a50 mm magasról 3 alkalommal)
P3A (6000a50 mm magasról 3 alkalommal)
P4A (9000a50 mm magasról 3 alkalommal)
P5A (9000a50 mm magasról 3x3, egy háromszögben)

DIN 52290 szabvány szerint

nincs megfelelője
A1 fokozat
A2 fokozat
A3 fokozat
nincs megfelelője

b. Áttörésbiztos üveg

MSZ EN 356:2000 (DIN 52290) szabványt figyelembe véve.

Az áttörésbiztos üvegeknek (üvegszerkezeteknek) meg kell felelni a fenti szabvány fejszés vizsgálat biztonsági feltételeinek, amely megegyezik a DIN 52290 szabvány előírásaival. Az alkalmazott vizsgálóeszköz 2,0 a 0,1 kg tömegű fejsze, amellyel a mintatest közepéből 400x400 mm nagyságú nyílást kell kivágni úgy, hogy az kiessen. A csapások száma határozza meg a mintadarab besorolását. Az MSZ EN 356:2000 szabvány szerinti besorolások a következők

MSZ EN 356:2000 szabvány szerint

P6B (30-50 baltacsapás esetén)
P7B (51-70 baltacsapás esetén)
P8B (70 baltacsapás felett)

DIN 52290 szabvány szerint

B1 fokozat
B2 fokozat
B3 fokozat

c. Átlövésálló üveg, üvegszerkezet

MSZ EN 1063:2000 (DIN 52290) szabványt figyelembe véve.

Az átlövésálló üvegeknek (üvegszerkezeteknek) meg kell felelni a fenti szabvány golyóállóság szintjeinek osztályozása és vizsgálati feltételei címszó alatt megfogalmazott biztonsági feltételeinek, amely két új osztály létrehozásával tér el a DIN 52290 szabvány előírásaitól. Az alkalmazott vizsgálóeszközök a szabványban meghatározott fegyverek és lövedékek, amelyeket a lövésvizsgálat alkalmával 5, ill. 10 m távolságból 3 alkalommal kell alkalmazni az 500x500 mm méretű, szabvány szerint

befogott próbadarabra. A kísérlet során a lövedék nem hatolhat át az üvegszerkezeten. A szilánkleválással roncsolt szerkezetek a megjelölésnél "S" kiegészítő jelzést, a szilánkleválás nélküli szerkezetek "NS" jelölést kapnak. A szilánkleválással alkalmas üvegszerkezetek személyvédelemre nem alkalmasak. Az MSZ EN 1063:2000 szabvány szerinti besorolások a következők:

MSZ EN 1063:2000 szabvány szerint

BR1S, BR1NS (0,22 LR)
BR2S, BR2NS (9 mm Luger)
BR3S, BR3NS (0,357 Magnum)
BR4S, BR4NS (0,44 Magnum)
BR5S, BR5NS (5,56 x 45)
BR6S, BR6NS (7,62x51-lágy ólommag)
BR7S, BR7NS (7,62x51-kemény acélmag)

DIN 52290 szabvány szerint

nincs megfelelője
C1SA, C1SF fokozat
C2SA, C2SF fokozat
C3SA, C3SF fokozat
nincs megfelelője
C4SA, C4SF fokozat
C5SA, C5SF fokozat

Sörétes puskával történő támadás esetén

MSZ EN 1063:2000 szabvány szerint

SG1 (szilárd ólomsörét-1 becsapódási pont)
SG2 (szilárd ólomsörét-3 becsapódási pont)

DIN 52290 szabvány szerint

nincs megfelelője
nincs megfelelője

4. BIZTONSÁGI FÓLIÁK

A biztonsági fóliák olyan többrétegű, laminált, műanyag alapú védőelemek, amelyeket az üvegfelületre utólag felerősítve (kasírozva, ragasztva, applikálva stb.) megakadályozzák annak támadás esetén történő azonnali összeesését. Az üvegfelületet egyben tartva, késleltetik a behatoláshoz szükséges nyílás kivágását, és a támadó számára a szilánkképződéssel nagymértékű balesetveszélyt okoznak. Jelentősen csökkentik az UV sugárzás áthatolását, ezáltal a mögötte elhelyezett tárgyak, eszközök hosszú ideig megőrzik eredeti színüket. Színező rétegekkel kombinálva, megakadályozzák a belátást, visszaverik a sugárzó hőt, és esztétikailag is növelik az épület üvegezett nyílászáróinak megjelenését.

A MABISZ Termék-megfelelőségi ajánlás alapja a DIN 52337, MSZ EN 12600:2000 fólia vizsgálati szabvány vagy a BS 6206 szabvány előírásainak megfelelő, érvényességi határidővel ellátott vizsgálati jegyzőkönyv, amelynek alapján a honosítás történik. A MABISZ VKB a biztonsági fóliák tekintetében roncsolásos vizsgálatot nem végez.

A biztonsági fóliák tartalmazhatnak olyan fémzárlakat is, amelyek a riasztórendszerbe bekötve támadás esetén riasztó jelzést generálnak. Ezek a speciális fóliák a héjvédelem eszközeiként az elektronikai jelzőrendszer kialakítására alkalmas érzékelőként is vizsgálhatók.

A biztonsági fóliák alkalmasak lehetnek "Molotov koktél"-al való támadás ellen, robbanásveszélyes üzem üvegezett nyílászáróinak védelmére, továbbá a terrorcselekmények, robbantásos támadások esetén a személyvédelemre.

Önálló vagyoni védelmi eszközként általában csak a balesetek megelőzését, személyek sérülés elleni védelmét biztosítja. Elektronikai jelzőrendszerrel együtt telepítve alkalmas

lehet a részleges mechanikai védelem kialakítására a biztosítótársaságok egyedi elbírálása alapján.

a. Telepítés feltételei

Lakossági felhasználás esetén min. 4 mm, míg közületi alkalmazás esetén min. 6 mm vastagságú üveglapra kell a fóliát felhelyezni. A fóliával szerelt üveg keretszerkezete nem lehet gyengébb ellenálló-képességű, mint maga az üveg. A kockázatvállalás időtartama a telepítéstől számított 5 év, ha a gyártás és a telepítés közötti idő nem hosszabb 1 évnél (Kivételt képez, ha a gyártó cég termékére ennél hosszabb idejű garanciát vállal. Ezt a tényt a Termék-megfeleléségi ajánlásban kell rögzíteni). Hőszigetelő üvegszerkezet esetén az összes üvegvastagság a mérvadó.

b. A biztosítói kockázatvállalás további feltételei

A megrendelő részére a kivitelező köteles eredeti aláírással és pecséttel ellátott, fénymásolt MABISZ Termék-megfeleléségi ajánlást a számla mellékleteként átadni, amely számlának tartalmazni kell:

- a fólia típusjelölését
- a kivitelező nevét, aláírását
- a kivitelezés helyét és idejét
- a fólia mennyiségét

A telepítési rész kivételével a másolat kiadásáért a forgalmazó felel.

A telepítésnél általános szabály, hogy a fóliát lehetőleg az üvegszorító lécs alá kell beengedni. Amennyiben csak roncsolással oldható meg az üvegszorító lécs eltávolítása és visszaszerelése, elfogadható a szélhez illesztett telepítés is (1 mm távolsággal), mivel ez nem csökkenti számottevően a védelem hatékonyságát (kb. 2-3%).

5. Zárszerkezetek

-a zárszerkezeteknek általában meg kell felelniük a szabványokban előírt legmagasabb követelményeknek. A számításba vett szabvány: MSZ EN 1303.

-bevésőzárak esetében a zárszekrényt fűrés elleni támadásnak ellenálló módon védeni kell. Fűrésvédő lap szerelése esetén min. 60 HRC keménységűre edzett, vagy ennek megfelelő ellenállásértéket biztosító anyagot kell alkalmazni

-a zárszerkezet lehet lamellás rendszerű, egy-, ill. kétoldalon fogazott kulccsal. Biztonságértéke akkor fogadható csak el, ha legalább hat lamella biztosítja a zárreteszvas mozgását, a variációs szám pedig min. 10 000. A biztonság növelése érdekében célszerű a lamellákat ún. "farkasfogazással" ellátni. A kéttollú kulccsal működtetett zárnak nagyobb a biztonságértékük

-a hengerzár betéttel működtetett zárszerkezeteknél is biztosítani kell a zárszekrény fűrés elleni védelmét az előbbieket figyelembevételével

-a zárszerkezetek reteszvasának visszatolás elleni védelemmel kell rendelkezni. A zárásirányra merőlegesen ható 350 kN nagyságú erő hatására a zárreteszvas nem lehet visszatolható

-a **hevederzár-keresztpántok** vízszintes és/vagy függőleges irányban kétpontos kiegészítő zárást biztosítanak. A hevederzáraknak a következő feltételeknek kell megfelelni:

- a reteszvasak keresztmetszetének erősebbnek, vagy minimum egyenszilárdságúnak kell lenni a biztonsági záraknál elfogadottnak
- a reteszvasaknak a fogadó elemekbe min. 25 mm mélységben kell reteszelni
- a reteszvas fogadó elemeket a falazathoz kell rögzíteni minimum 2 darab M 6x80 csavarral fémdübelbe, vagy ezzel egyen szilárdságú más felerősítéssel, bevéséssel
- a reteszvas fogadó elemeknek zártaknak, vagy oldalirányban merevítettnek kell lenni, hogy ellenálljanak az ajtólapot ért támadás esetén 700 kN dinamikus erőnek
- a működtető zárbetétet min. 3 perc időtartamnak ellenálló módon fűrés ellen védeni kell. Ez történhet fűrésvédett zárbetét szerelésével, vagy fűrésvédő pajzs alkalmazásával
- a hengerzárbetétet kívülről nem szerelhető letörés elleni védelemmel kell ellátni
- a zár szerkezetet a működtető zárbetét beütése elleni védelemmel kell ellátni
- a zár reteszvasaknak visszatolás elleni védelemmel kell rendelkezni min. 350 kN merőleges nyomóerővel szemben
- a hevederzár-keresztpánt szerelt állapotban merevségének olyan mértékűnek kell lenni, hogy a tengelyére merőlegesen, az ajtólapra kifejtett 700 kN erőhatás ne okozzon olyan mértékű deformációt, amely a zárás megszüntetését eredményezi

6. Hengerzárbetétek

- a hengerzárbetéteknek meg kell felelni az MSZ EN 1303 szabványban meghatározott követelményeknek
- a teljeskörű mechanikai védelem alkotóelemeként a min. 5 csapos hengerzárbetét, ill. rotoros, vagy mágneszárbetét fogadható el, amelyek variációs száma a 10 000 meghaladja, legalább 3 percig ellenáll a HSS fűróheggyel történő támadásnak, letapogatásos nyitás elleni védelemmel rendelkezik, maghúzással legalább 3 percig nem nyitható
- a biztonsági ajtók I-III. kategóriájának megfelelően a zárat, hengerzárbetéteket olyan védelemmel kell ellátni, hogy vagy önmagukban (szerkezeti kialakításuknál fogva), vagy kiegészítő védelemmel ellátva teljesítsék támadás esetén az előírt időnormákat
- a hengerzár betétek szabvány szerinti osztályozása (1-5) meghatározza a zárbetét támadásnak való ellenállási szintjét. Az 1-2 osztály követelményei nem tartalmaznak elfogadható biztonsági elemeket. A 3-4 osztályba sorolt zárbetétek "közepes" biztonsági szintűnek tekinthetők, amely a fűréssel, töréssel, maghúzással és manipulációs nyitással való támadás ellen nyújt megbízható védelmet. Az 5. osztályba sorolt termékek a legmagasabb biztonsági követelményeket is kielégítik. Az előző támadási módok mellett szerkezeti kialakításuk folytán a zártörés elleni védelmet is biztosítani tudják. A biztosítói vizsgálat alapját elsősorban az akkreditált vizsgálóintézet által kiadott, EN 1303 szabvány alapján elvégzett roncsolásos vizsgálat vizsgálati jegyzőkönyve, ennek hiányában a kijelölt szakértő által a szabvány előírásainak megfelelően elvégzett vizsgálata képezi

7. Fix és mobil rácsok

- a nyílászárókat (ablakok, kirakatok, portálok, függönyfalak stb.) - abban az esetben, ha valamely segédeszköz felhasználása nélkül a járószinttől 3 m-nél alacsonyabb helyezkedik el - teljes felületét maximum 100x300 mm-es kiosztású, 12 mm átmérőjű köracél anyagból készült - vagy ezekkel egyenszilárdságú - kívülről nem szerelhető más műszaki megoldású ráccsozattal kell ellátni. A rácsszerkezet helyettesíthető a MABISZ által Ajánlott, rács kiváltására alkalmasnak elismert más szerkezettel is, pl.:

- Ajánlott behatolás-késleltető (ablakok, kirakatok, portálok, erkélyajtók, függönyfalak esetében min. A3 minősítésű dobásálló üveg; bejárati ajtók esetében min. B1 minősítésű áttörésbiztos üveg)
- Ajánlott belső leereszthető, zárható rács elektronikai jelzőrendszerrel

- a falsíktól kijebb álló rácsozat esetében is biztosítani kell a minimálisan meghatározott rácskiosztást.
- pénzintézetek esetében a rácsok min. 16 mm. Ø köracélból, vagy azzal egyenértékű szilárdságot biztosító anyagból készüljenek
- mobil rácsok esetén a rögzítést az ajtókra meghatározottaknak megfelelő zárszerkezettel kell ellátni. A rácsok sínszerkezetből való kitépésének lehetőségét kívülről csak roncsolással megvalósítható megoldással kell biztosítani. A legördülő "detektívrácsok" feltolás elleni védelmét áttételes mozgatószerkezettel, vagy más megoldással biztosítani kell
- a rácsok a falazathoz 300 mm-enként (legkevesebb 4 darab), a rács keresztmetszeténél nem kisebb keresztmetszetű (falazó) körömmel erősítendő, a minimális beépítési (rögzítési) mélység 150 mm 38 cm-es hagyományos tömör téglafal esetén (vagy ezzel egyenértékű, kívülről nem szerelhető műszaki megoldású)

M E G J E G Y Z É S :

Hagyományos, vagy MABISZ Ajánlással nem rendelkező lakatok biztonsági zárként nem fogadhatók el.

A biztonsági üveg-fóliák önállóan rács kiváltására nem alkalmasak!

B/II. fejezet

RÉSZLEGES MECHANIKAI - FIZIKAI VÉDELEM

Részleges a mechanikai - fizikai védelem, ha a védendő/védett helyiséget minden oldalról az alábbi követelményeknek megfelelő szilárdsági tulajdonságú és kialakítású falazatok, födémek, padozatok, nyílászárók határolják.

1. Falazatok, födémek, padozatok

A részleges mechanikai védelem kialakításához 15 cm vastagságú tömör téglafal szilárdsági mutatóival egyenértékű falszerkezet kialakítása szükséges. Támpontok:

- 6 cm vastagságú vasalt betonfal, vagy padozat, ill. födém szerkezet (a vasalás 15x15 cm rácskiosztású Ø 5 mm betonvas háló lehet, a beton minőségére a C 12/15 épületszerkezeti beton elfogadott)
- speciális könnyűszerkezetes elemekből készített falazatok, amelyek legalább kétrétegűek, közöttük hőszigetelő, tűzálló anyag, illetve a mechanikai ellenálló-képességet biztosító egyéb anyag található

2. Nyílászárók (ajtók, ablakok, fix portálemek, függönyfalak stb.)

Nyílászárók esetében alapvető szempont, hogy megfeleljenek a vonatkozó magyar és európai szabványok által előírt minimális követelményeknek (MSZ ENV 1627, 1628, 1629, 1630, ill. MSZ EN 356:2000, MSZ EN 1063)

- a részleges mechanikai védelem alkotóelemeiként elfogadott bejárati ajtóknak a következőkben felsorolt műszaki-technikai feltételeknek kell maradéktalanul megfelelni

- az ajtó és az ajtótok szerkezet anyaga fém, keményfa, vagy ezekkel támadás szempontjából egyenértékű ellenállást biztosító szerkezeti kialakításúnak kell lenni. Fa tokozat esetén a zár reteszvasak fogadására megerősített, a falszerkezethez legalább 3 ponton rögzített ellenlemez kell alkalmazni
- a tokszerkezetet a határoló falszerkezethez 30 cm-enként rögzíteni kell. A rögzítést téglafalnál, legalább 15 cm mélyen, Ø 12 mm köracél tartószilárdságával egyenértékű erősséggel, betonfalnál legalább 10 cm mélyen, Ø 10 mm köracél tartószilárdságával egyenértékű erősséggel kell biztosítani
- az ajtólap fém, vagy faszerkezetű lehet. Faszervezet esetén legalább 25 mm vastagságú tömör keményfa szilárdságával egyezőnek kell lenni. Amennyiben a fémszerkezetű ajtó belső rácsszerkezet erősítést kap, a rácsszerkezet osztásának meg kell felelni az előírások szerinti 30x10 cm minimális rácskiosztás követelményeinek, vastagsága pedig faborításnál legalább Ø 10 mm, acéllemez borításnál legalább Ø 6 mm legyen
- az ajtólap szerkezetek külső borítólemezeit úgy kell rögzíteni, hogy az kívülről csak roncsolással legyen bontható. Az ajtólapot fémszerkezet esetén legalább 1 mm vastagságú acéllemezzel kell borítani
- az ajtólap és tok közötti zárasi hézag legfeljebb 4 mm lehet oldalanként. (Keményfa szerkezet esetén legfeljebb 6 mm zárásponosság megengedett.) Az ajtólap és a tok vetemedése a zárás biztonságát nem befolyásolhatja
- az ajtólapokat min. 3 darab diópánttal - vagy azzal egyenértékű szilárdságú egyedi kialakítású forgópánttal - kell a tokozathoz rögzíteni. Az ajtólapokat kiemelés, be- és kifeszítés elleni védelemmel, kétszárnyas ajtóknál a fixre rögzíthető szárnyat reteshúzás elleni védelemmel kell ellátni
- a zárást legalább két darab, egymástól legalább 30 cm-re elhelyezett biztonsági zárszerkezetnek kell biztosítani. A reteszelési mélységnek legalább 14 mm-t el kell érnie. A zárbetétet letörés ellen védeni kell. Önálló reteszelési pontként csak az egymástól legalább 30 cm-re elhelyezkedő reteszvasak fogadhatók el
- a fő és kiegészítő zárszerkezeteknek meg kell felelniük a biztonsági zárszerkezetekkel szemben támasztott, későbbiekben ismertetett követelményeknek
- a nyílászárókat (ablakok, kirakatok, portálok, függönyfalak stb.) - abban az esetben, ha valamely segédeszköz felhasználása nélkül a járószinttől 3 m-nél alacsonyabb helyezkedik el - teljes felületét minimum 100 x 300 mm-es kiosztású, 12 mm átmérőjű köracél anyagból készült - vagy ezekkel egyenszilárdságú - kívülről nem szerelhető más műszaki megoldású rácsozattal kell ellátni. A rácsszerkezet helyettesíthető a MABISZ által Ajánlott, rács kiváltására alkalmasnak elismert más szerkezettel is, pl.:
 - Ajánlott behatolás-késleltető, áttörésbiztos üveg, min. A3 minősítéssel
 - Ajánlott belső leereszthető, zárható rács elektronikai jelzőrendszerrel
 Az ablakok tok és keretszerkezetének támadhatóság, illetve ellenállás tekintetében erősebbnek - de legalább egyenértékűnek - kell lenni az üvegszerkezet ellenálló - képességével.

- a fix portálemek szerkezetileg megegyeznek az ablakokra előírt követelményeknek azzal a különbséggel, hogy ezeknél mozgó szerkezet (zár, forgópánt, nyitó mechanizmus nem kerül beépítésre. A fix portálemekkel szemben támasztott követelmények értelemszerűen megegyeznek az ablakoknál leírtakkal
- a függönyfalak sajátossága, hogy a vázszerkezetekbe az üveglapokat kívülről helyezik be és rögzítik. Előírás szerinti rögzítésnek fogadható el, ha a csavarok legalább 300 mm-enként követik egymást és legalább minden második csavar fejét úgy roncsozzák, hogy a bontás csak az üvegszorító lécvágásával, roncolásával valósítható meg

3. Zárszerkezetek

- a zárszerkezeteknek általában meg kell felelniük a szabványokban előírt biztonsági követelményeknek. A számításba vett szabvány MSZ EN 1303.
- a zárszerkezet lehet lamellás rendszerű, egyoldalon fogazott kulccsal, kétoldalon fogazott kulccsal. Biztonságértéke akkor fogadható csak el, ha legalább hat lamella biztosítja a zárreteszvas mozgását, a variációs szám pedig min. 10 000. A biztonság növelése érdekében célszerű a lamellákat ún. "farkasfogazással" ellátni. A kéttollú kulccsal működtetett zárnak nagyobb a biztonságértékük
- a zárszerkezetek reteszvasának visszatolás elleni védelemmel kell rendelkezni. A zárásirányra merőlegesen ható 350 kN nagyságú erő hatására a zárreteszvas nem lehet visszatolható
- a hevederzár-keresztpántok vízszintes és/vagy függőleges irányban kétpontos kiegészítő zárast biztosítanak. A hevederzáraknak a következő feltételeknek kell megfelelni:
 - a reteszvasak keresztmetszetének erősebbnek, vagy legalább egyenszilárdságúnak kell lenni a biztonsági zárnál elfogadottnak
 - a reteszvasoknak a fogadó elemekben min. 20 mm mélységben kell reteszelni
 - a reteszvas fogadó elemeket a falazathoz kell rögzíteni min. 2 darab M 6x80 csavarral fémdübelbe, vagy ezzel egyen szilárdságú más felerősítéssel, bevéséssel
 - a reteszvas fogadó elemeknek zártaknak, vagy oldalirányban merevítettnek kell lenni, hogy ellenálljanak az ajtólapot ért támadás esetén 350 kN dinamikus erőnek
 - a zárszerkezetet a működtető zárbetét beütése elleni védelemmel kell ellátni
 - a hengerzárbetétet kívülről nem szerelhető letörés elleni védelemmel kell ellátni
 - a zárreteszvasoknak visszatolás elleni védelemmel kell rendelkezni min. 350 kN merőleges nyomóerővel szemben
 - a hevederzár-keresztpánt szerelt állapotban merevségének olyan mértékűnek kell lenni, hogy a tengelyére merőlegesen, az ajtólapra kifejtett 350 kN erőhatás ne okozzon olyan mértékű deformációt, amely a zárás megszüntetését eredményezi

4. Hengerzárbetétek

- a hengerzárbetéteknek meg kell felelni a DIN 18 252, ÖNORM B 5338, valamint a prEN 1303 szabványban meghatározott követelményeknek
- a részleges mechanikai védelem alkotóelemeként a min. 5 csapos hengerzárbetét, ill. 6 rotoros mágniszárbetét fogadható el, amelyek variációs száma a 10 000 meghaladja, letapogatásos nyitás elleni védelemmel rendelkezik, maghúzással legalább 3 percig nem nyitható

5. Fix és mobil rácsok

- a nyílászárókat (ablakok, kirakatok, portálok, függönyfalak stb.) - abban az esetben, ha valamely segédeszköz felhasználása nélkül a járószinttől 3 m-nél alacsonyabb helyezkedik el - teljes felületét maximum 100 x 300 mm-es kiosztású, 12 mm átmérőjű köracél anyagból készült - vagy ezekkel egyenszilárdságú - kívülről nem szerelhető más műszaki megoldású ráccsozattal kell ellátni. A rácsszerkezet helyettesíthető a MABISZ által Ajánlott, rács kiváltására alkalmasnak elismert más szerkezettel is. pl.:
 - Ajánlott behatolás-késleltető, áttörésbiztos üveg, min. B1 minősítéssel
 - Ajánlott belső leereszthető, zárható rács elektronikai jelzőrendszerrel
- a biztosítótársaságok egyedi kockázatvállalással az A1 minősítésű dobásálló üvegeket, ill. a MABISZ által Ajánlott biztonsági fóliákat, elektronikai jelzőrendszer működésével elfogadhatják a rács kiváltására alkalmas védelmi eszköznek, amennyiben az üveg támadása esetén riasztójelzés generálódik. Az elektronikai jelzőrendszer telepítésénél előírhatják a felügyeleti rendszerbe történő bekötést is
- pénzintézetek esetében a rácsok min. 16 mm. Ø köracélból, vagy azzal egyenértékű szilárdságot biztosító anyagból készüljenek
- mobil rácsok esetén a rögzítést az ajtókra meghatározottaknak megfelelő zárszerkezettel kell ellátni. A rácsok sínszerkezetből való kitépésének lehetőségét kívülről csak roncsolással megvalósítható megoldással kell biztosítani. A legördülő "detektívrácsok" feltolás elleni védelmét áttételes mozgatószerkezettel, vagy más megoldással biztosítani kell.
- a rácsok a falazathoz 300 mm-enként (legkevesebb 4 darab), a rács keresztmetszeténél nem kisebb keresztmetszetű (falazó) körömmel erősítendő, a minimális beépítési (rögzítési) mélység 150 mm 38 cm-es hagyományos tömör téglafal esetén (vagy ezzel egyenértékű, kívülről nem szerelhető műszaki megoldású)

M E G J E G Y Z É S :

Hagyományos, vagy MABISZ Ajánlással nem rendelkező lakatok biztonsági zárként nem fogadhatók el.

A biztonsági üveg-fóliák önállóan rács kiváltására nem alkalmasak!

B/III. fejezet

MINIMÁLIS MECHANIKAI - FIZIKAI VÉDELEM

Minimális a mechanikai - fizikai védelem, ha a védendő/védett helyiséget minden oldalról az alábbi követelményeknek megfelelő szilárdsági tulajdonságú és kialakítású falazatok, földemek, padozatok, nyílászárók határolják:

- a minimális mechanikai védelem kialakításához 6 cm vastagságú tömör téglafal szilárdsági mutatóival egyenértékű falszerkezet kialakítása szükséges. Támpontok:
 - 6-10 cm vastagságú egyedi, vagy tipizált szendvicsszerkezet, illetve más két- vagy többretegű lemezből készült szerkezet, amely legalább 10 cm vastagságú
 - speciális könnyűszerkezetes elemekből készített szerkezetek, amelyek legalább kétrétegűek, közöttük hőszigetelő, tűzálló anyag található, vagy a mechanikai ellenálló-képességet biztosító egyéb anyagot helyeztek el.

-az ajtószervezetek reteshúzás ellen védettek

-az ajtók zárását olyan zár végzi, amely min. 5 csapos hengerzár, vagy min. 6 rotoros mágneszár, vagy kéttollú kulcsos zár, vagy szám-, vagy betűjel-kombinációjú zár, illetve minden olyan zár, Ajánlott lakat, melyek variációs lehetőségeinek száma meghaladja a 3000-et és az egyedi MABISZ Ajánlással rendelkező lamellás zár

-az ajtók, ablakok ráccsal nem védett üvegezése összességében min. 6 mm vastagságúak

B/IV. fejezet

Értéktárolók biztosítók számára ajánlott kockázatvállalási értékhatárai

Új és lejárt érvényességű Ajánlás vizsgálata esetén

Érvényes: 2013. február 28-ig

Termékcsoport megnevezés			MABISZ besorolási fokozat	Ajánlott Biztosítói kockázatvállalási értékhatárok [ezer Ft]		SU érték RU érték		EN 14450; MSZ EN 1143-1- A1-A2 ellenállási fok	Alkalmazott zár		
				Elektronikai jelző-rendszerbe bekötés nélkül	Elektronikai jelző-rendszerbe bekötve	Részleges áttörésnél	Teljes áttörésnél		Darabszám	Osztály (MSZ EN 1300)	
Értéktároló	Lemezszekrény 5 000 N (500 kg) rögzítéssel		A	500	1 000	/	/	/	1	Értéktároló zár	
			AA	1 000	2 000	/	/	/	1	Értéktároló zár	
	Biztonsági szekrény 5 000 N (500 kg) rögzítéssel		S1	1 500	3 000	/	200 SU	S1 (EN 14450)	1	A	
			*Normál	B	2 000	4 000	/	/	/	1	Értéktároló zár
	Bútorszéf 5 000 N (500 kg) rögzítéssel	Fali-, padlószéf (betonba ágyazva*)	Biztonsági szekrény	S2	2 500	5 000	/	400 SU	S2 (EN 14450)	1	A
			*Megerősítet	C	3 000	6 000	15 RU	24 RU	EU 00	1	Értéktároló zár
			*Speciálisan megerősített	D	5 000	10 000	24 RU	30 RU	EU 0	1	Értéktároló zár
			E	8 000	16 000	30 RU	50 RU	EU I	1	A	
	Páncélszekrény 10 000 N (1 000 kg) lefeszítő erőnek ellenálló módon, épületszerkezeti tartóelemhez való rögzítéssel		G	20 000	40 000	50 RU	80 RU	EU II	1	A	
			I	70 000	kötelező	80 RU	120 RU	EU III	1	B	
			K	120 000		120 RU	180 RU	EU IV	2	B	
			M	300 000		180 RU	270 RU	EU V	2	B	
			N	500 000		270 RU	400 RU	EU VI	2	C	
O			800 000	400 RU		600 RU	EU VII	2	C		
E/1			16 000	/		50 RU	EU I	1	A		
G/1	40 000	/	80 RU	EU II		1	A				
Értéktároló helyiség	Az el. jelzőrendszert úgy kell telepíteni, hogy az: - önálló partíciót képezzen; - nyitászérelével kell felszerelni; - fálbontás, v. testhangszérelével legyen telepítve;		I/1	100 000	/	120 RU	EU III	1	B		
			O/1	500 000	/	270 RU	EU V	2	B		
			O/2	1 000 000	/	400 RU	EU VI	2	C		
			O/3	2 000 000	/	600 RU	EU VII	2	C		
			P/1	4 000 000	/	825 RU	EU VIII	2	C		
			P/2	10 000 000	/	1 050 RU	EU IX	2	C		
			R/1	20 000 000	/	1 350 RU	EU X	2	C		
			R/2	50 000 000	/	2 000 RU	EU XI	3, vagy 2	C, vagy D		
			R/3	100 000 000	/	3 000 RU	EU XII	3, vagy 2	C, vagy D		
			S	egyedi értékhatár	/	4 500 RU	EU XIII	2	D		

Figyelem!

A kiadott táblázat tartalmazza az aktuális MABISZ besorolásokat és a hozzájuk rendelt ajánlott kockázatvállalási értékhatárokat.

Az aktuális ajánlott biztosítói kockázatvállalási értékhatárokat tartalmazó táblázat a MABISZ Termék-megfelelőségi ajánlás szerves részét képezi, azzal együtt érvényes.

Értéktároló beszerzése előtt célszerű megkérdezni biztosítója véleményét.

A roncsolással történt beavatkozásról a felhasználó köteles a biztosító társaságot értesíteni.

Budapest, 2012. február 16.

B/IV. fejezet

AZ 1. VAGYONCSOPORTBA SOROLT VAGYONTÁRGYAK TÁROLÁSI SZABÁLYAI

A biztosítási szerződés feltételeiben meghatározott és az A/I. fejezet szerinti 1. Vagyoncsoportba tartozó vagyontárgyak (készpénz, értékpapír, ékszer, nemesfém, drágakő stb.) legalább az alábbiak szerint tárolandók (a tárolás céljára szolgáló helyiség - a biztosítási összegnek megfelelő - védettségi szintű legyen:

1. 100 000,- Ft biztosítási összeg alatt

-lakás céljaira szolgáló helyiségben tetszőleges módon
-üzlethelyiségekben, munkahelyeken, egyéb helyiségekben beépített, rögzített lemezkazettában

2. 100 000,- Ft és 300 000,-Ft biztosítási összeg között

-lakás céljaira szolgáló helyiségben tetszőleges módon
-üzlethelyiségekben, munkahelyeken, egyéb helyiségekben megerősített, rögzített lemezszekrényben, (A fokozatnak megfelelően)

3. 300 000,-Ft és 1 000 000,-Ft biztosítási összeg között

-lakás céljára szolgáló helyiségekben 500 000,-Ft-ig tetszőleges módon, a feletti összeg esetén MABISZ Ajánlással rendelkező (a biztosítási összegnek megfelelő értékhatáru): megerősített, rögzített lemezszekrényben, pánccs szekrényben (B és C fokozatnak megfelelően)

-egyéb helyiségekben, MABISZ Ajánlással rendelkező (a biztosítási összegnek megfelelő értékhatáru): megerősített, rögzített lemezszekrényben, pánccs szekrényben, (B és C fokozatnak megfelelően)

4. 1 000 000,-Ft biztosítási összeg felett

-MABISZ Ajánlással rendelkező, megfelelő értékhatáru pánccs szekrényben, melyet az alábbi érzékelőkkel kell csatlakoztatni az elektronikai jelzőrendszerre: nyitásérzékelő, testhang-érzékelő (D és M fokozatnak megfelelően)

B/VI. fejezet

Javasolt biztosítói kockázatvállalási értékhatárok MABISZ Ajánlásoknál:

Alapgondolat

Az MSZ EN 1143-1 /A1; A2 szabvány szerint minősített termékek a megszokott besorolással automatikusan elfogadásra kerülnek.

Az akkreditált vizsgáló intézetekben minősített termékeket EURONORM kategóriába sorolhatjuk.

A külföldi minősítéssel nem rendelkező termékek esetében a biztosítói kockázatvállalási értékhatár az MSZ EN 1143-1 szabvány szerint elvégzett roncsolásos vizsgálat alapján a MABISZ besorolást kapja.

A korábban vizsgált termékek érvényességének meghosszabbításakor ezeket az értékhatárokat kell alkalmazni. Az évenként kiadott táblázat tartalmazza az aktuális, érvényes biztosítói besorolásokat és a hozzá rendelt kockázatvállalási értékhatárokat. A korábban köztes kategóriába besorolt termékek csak az érvényes táblázatban feltüntetett adatoknak megfelelően alkalmazhatóak.

A javasolt megnevezések, követelmények és ajánlott kockázatvállalási értékhatárok

A fokozat: (ajánlott kockázatvállalási értékhatár 500 000.-Ft)

Egyfalú lemezszekrények, ahol a borítólemezek falvastagsága nem éri el a 4,5 mm-t, de legalább 2 mm. A zárszerkezet direkt, vagy kilincsmű reteszelésén keresztül biztosítja a biztonságos zárast egy, vagy három irányba. A kulcs a zár nyitott állapotában nem vehető ki a zárból. A zárszerkezet fűrés elleni védelmét legalább 60 HRC keménységű fűrésvédő lap biztosítja. A rögzítését 5 000 N feszítő erőnek ellenálló módon kell megoldani épületszerkezeti tartóelemhez (az értéktároló súlya is beleértendő). Faliszéf esetében az ajtólap és a keret vastagsági mérete az irányadó, a beépítés normál betonagyazatban értendő. (A hengerzárbetét nem számít értéktároló zárnak.)

AA fokozat: (ajánlott kockázatvállalási értékhatár 1 millió Ft)

Egyfalú lemezszekrények, ahol a borítólemezek falvastagsága nem éri el a 6 mm-t, de legalább 4,5 mm. A zárszerkezet direkt, vagy kilincsmű reteszelésén keresztül biztosítja a biztonságos zárast egy, vagy három irányba. A kulcs a zár nyitott állapotában nem vehető ki a zárból, elektronikus zárszerkezet esetében a vésznyitó kulcs biztonsági fokozata megegyezik a MABISZ által Ajánlott zár biztonsági fokozatával. A zárszerkezet fűrés elleni védelmét legalább 60 HRC keménységű fűrésvédő lap biztosítja. A rögzítését 5 000 N feszítő erőnek ellenálló módon kell megoldani épületszerkezeti tartóelemhez (az értéktároló súlya is beleértendő). Faliszéf esetében az ajtólap és a keret vastagsági mérete az irányadó, a beépítés normál betonagyazatban értendő. (A hengerzárbetét nem számít értéktároló zárnak.)

S1 fokozat: (ajánlott kockázatvállalási értékhatár 1,5 millió Ft)

Egyfalú biztonsági szekrények, ahol a borítólemezek falvastagsága nem éri el a 6 mm-t, de legalább 4,5 mm. Az EN 1300 szabvány szerint minősített A kategóriájú értéktároló zárszerkezet direkt, vagy kilincsmű reteszelésén keresztül biztosítja a biztonságos zárast egy, vagy három irányba. A kulcs a zár nyitott állapotában nem vehető ki a zárból. Elektronikus zár esetében a vésznyitó kulcsnak egyenértékű biztonságot kell nyújtani a MABISZ által Ajánlott zárral. A zárszerkezet fűrés elleni védelmét legalább 60 HRC keménységű fűrésvédő lap biztosítja. A rögzítését 5 000 N feszítő erőnek ellenálló módon kell megoldani épületszerkezeti tartóelemhez (az értéktároló súlya is beleértendő). Faliszéf esetében az ajtólap és a keret vastagsági mérete az irányadó, a beépítés normál betonagyazatban értendő. A szekrény roncsolásos vizsgálatát az EN 14450 szabvány előírásai szerint kell elvégezni. Az ellenállásértéknek legalább 200 SU értéket kell elérni.

B fokozat: (ajánlott kockázatvállalási értékhatár 2 millió Ft)

Kétfalú lemezszekrények, ahol a külső és belső borítólemezek összesített falvastagsága, valamint az ajtólap legalább 6 mm vastagságú acéllemez, és a két fal között legalább 30 mm távolság van. A zárszerkezet direkt, vagy kilincsmű reteszelésén keresztül biztosítja a biztonságos zárast egy, vagy három irányba. A kulcs a zár nyitott állapotában nem vehető ki a zárból. Elektronikus zár esetében a vésznyitó kulcsnak egyenértékű biztonságot kell nyújtani a MABISZ által ajánlott zárral. A zárszerkezet fűrés elleni védelmét legalább 60 HRC keménységű fűrésvédő lap biztosítja. A rögzítését 5 000 N feszítő erőnek ellenálló módon kell megoldani (az értéktároló súlya is beleértendő). Faliszéf esetében az ajtólap és a keret vastagsági mérete az irányadó, a beépítés normál betonagyazatban értendő. (A hengerzárbetét nem számít értéktároló zárnak.)

S2 fokozat: (ajánlott kockázatvállalási értékhatár 2,5 millió Ft)

Kétfalú lemezszekrények, ahol a külső és belső borítólemezek összesített falvastagsága, valamint az ajtólap legalább 6 mm vastagságú acéllemez, és a két fal között legalább 30 mm

távolság van. Az EN 1300 szabvány szerint minősített A kategóriájú értéktároló zárszerkezet direkt, vagy kilincsmű reteszelésén keresztül biztosítja a biztonságos zárast egy, vagy három irányba. A kulcs a zár nyitott állapotában nem vehető ki a zárból. Elektronikus zár esetében a vésznyitó kulcsnak egyenértékű biztonságot kell nyújtani a MABISZ által Ajánlott zárral. A zárszerkezet fűrés elleni védelmét legalább 60 HRC keménységű fűrésvédő lap biztosítja. A rögzítését 5 000 N feszítő erőnek ellenálló módon kell megoldani (az értéktároló súlya is beleértendő). Faliszéf esetében az ajtólap és a keret vastagsági mérete az irányadó, a beépítés normál betonágyazatban értendő. A szekrény roncsolásos vizsgálatát az EN 14450 szabvány előírásai szerint kell elvégezni. Az ellenállásértéknek legalább 400 SU értéket kell elérni.

C fokozat - EU 00: (ajánlott kockázatvállalási értékhatár 3 millió Ft)

Egy- vagy kétfalú lemezszerkezetek, ahol a borítólemezek összesített falvastagsága, valamint az ajtólap 8 mm vastagságú acéllemez, és a két fal között legalább 30 mm távolság van. A MABISZ Ajánlás alapfeltétele a mintadarab MSZ EN 1143-1 szabvány szerinti roncsolásos vizsgálata. A kockázatvállalási értékhatár csak akkor érhető el, ha teljes áttörés esetén 24 RU, részleges áttörés esetén 15 RU ellenállásértéket ér el a vizsgálat. A két fal között vagy szerkezeti betontöltet, vagy 60 HRC keménységű acéllapból kialakított szendvics szerkezet, ill. más módon kialakított védelem kerül beépítésre. A vizsgált zárszerkezet kilincsmű reteszelésén keresztül biztosítja a biztonságos zárast egy, vagy három irányba. A kulcs a zár nyitott állapotában nem vehető ki a zárból. A zárszerkezet fűrés elleni védelmét min. 60 HRC keménységű fűrésvédő lap biztosítja. A rögzítését 5 000 N feszítő erőnek ellenálló módon kell megoldani (az értéktároló súlya is beleértendő). Faliszéf esetében az ajtólap és a keret vastagsági mérete az irányadó, a beépítés megerősített betonágyazatban értendő. (A hengerzárbetét nem számít értéktároló zárnak.)

D fokozat - EuroVdS N: (ajánlott kockázatvállalási értékhatár 5 millió Ft)

Egy, vagy kétfalú lemezszerkezetek. A CEN szerinti előírásoknak megfelelően a roncsolásos vizsgálat a szekrény leggyengébb eleménél nem lehet kevesebb 30 RU-nál (teljes áttörés esetén), 24 RU részleges áttörés esetén. Tapasztalati adatok szerint a borítólemezek összesített falvastagsága, min. 4,5 mm vastagságú acéllemez, az ajtólap 8-12 mm. A két fal között vagy szerkezeti betontöltet, vagy 60 HRC keménységű acéllapból kialakított szendvics szerkezet, ill. más módon kialakított védelem kerül beépítésre. A két lemez közötti távolság min. 30 mm, a beton szilárdságának biztosítani kell az áttörés elleni védelmet. A zárszerkezet kilincsmű reteszelésén keresztül biztosítja a biztonságos zárast egy, három, vagy négy irányba. A kulcs a zár nyitott állapotában nem vehető ki a zárból. A zárszerkezet fűrés elleni védelmét min. 60 HRC keménységű fűrésvédő lap biztosítja. A zár EU minősítésű "A" kategóriába elfogadott zár lehet. A rögzítését 5 000 N feszítő erőnek ellenálló módon kell megoldani (az értéktároló súlya is beleértendő). Faliszéf esetében az ajtólap és a keret vastagsági mérete az irányadó, a beépítés megerősített betonágyazatban értendő. (A hengerzárbetét nem számít értéktároló zárnak.)

E fokozat - EU I: (ajánlott kockázatvállalási értékhatár 8 millió Ft)

Egyfalú, vagy kétfalú páncélszerkezetek, amelyek a CEN előszabvány előírásai szerint a roncsolásos vizsgálat során részleges behatolás esetén 30 RU, teljes behatolás esetén 50 RU ellenállásértéket értek el. A vizsgálatok eredményét vagy külföldi vizsgálóintézet véleménye, jegyzőkönyve, vagy hazai roncsolásos vizsgálati szakértői vélemény alapozza meg. A zárszerkezet kilincsmű reteszelésén keresztül biztosítja a biztonságos zárast egy, három, vagy négy irányba. A kulcs a zár nyitott állapotában nem vehető ki a zárból. A zárszerkezet fűrés elleni védelmét min. 60 HRC keménységű fűrésvédő lap biztosítja. A zár EU minősítésű "A" kategóriába elfogadott zár lehet. A rögzítését 10 000 N feszítő erőnek ellenálló módon kell

megoldani (az értéktároló súlya is beleértendő). Faliszéf esetében az ajtólap és a keret vastagsági mérete az irányadó, a beépítés speciális megerősített betonágyazatban értendő.

G fokozat - EU II: (ajánlott kockázatvállalási értékhatár 20 millió Ft)

Egyfalú, vagy kétfalú páncélszekrények, amelyek a CEN szabvány előírásai szerint a roncsolásos vizsgálat során részleges behatolás esetén 50 RU, teljes behatolás esetén 80 RU ellenállásértéket értek el. A vizsgálatok eredményét vagy külföldi vizsgálóintézet véleménye, jegyzőkönyve, vagy hazai roncsolásos vizsgálati szakértői vélemény alapozza meg. Az 1 darab zárszerkezet kilincsmű reteszelésén keresztül biztosítja a biztonságos zárást egy, három, vagy négy irányba. A kulcsok a zár nyitott állapotában nem vehetők ki a zárból. A zárszerkezet fűrés elleni védelmét min. 60 HRC keménységű fűrésvédő lap biztosítja. A zárszerkezet és a szekrényttest elleni mechanikus támadás esetén a passzív zárszerkezet reteszeli a zárat és az csak roncsolással, (nagyfokú szakértelemmel) nyitható. A zár EU minősítésű A kategóriába elfogadott zár lehet. A rögzítését 10 000 N feszítő erőnek ellenálló módon kell megoldani (az értéktároló súlya is beleértendő).

I fokozat - EU III: (ajánlott kockázatvállalási értékhatár 70 millió Ft)

Kettősfalú páncélszekrények, amelyek a CEN szabvány előírásai szerint a roncsolásos vizsgálat során részleges behatolás esetén 80 RU, teljes behatolás esetén 120 RU ellenállásértéket értek el. A vizsgálatok eredményét vagy külföldi vizsgálóintézet véleménye, jegyzőkönyve, vagy hazai roncsolásos vizsgálati szakértői vélemény alapozza meg. Az 1 darab zárszerkezet kilincsmű reteszelésén keresztül biztosítja a biztonságos zárást egy, három, vagy négy irányba. A kulcsok a zár nyitott állapotában nem vehetők ki a zárból. A zárszerkezet fűrés elleni védelmét min. 60 HRC keménységű fűrésvédő lap biztosítja. A zárszerkezet és az ajtó elleni mechanikus és termikus támadás esetén a passzív zárszerkezet reteszeli a zárat és az csak roncsolással, (nagyfokú szakértelemmel) nyitható. A zár EU minősítésű 1 darab B kategóriába elfogadott zár lehet (Minősített EU III. fokozat). A rögzítését 10 000 N feszítő erőnek ellenálló módon kell megoldani (az értéktároló súlya is beleértendő).

K fokozat - EU IV: (ajánlott kockázatvállalási értékhatár 120 millió Ft)

Kettősfalú páncélszekrények, amelyek a CEN szabvány előírásai szerint a roncsolásos vizsgálat során részleges behatolás esetén 120 RU, teljes behatolás esetén 180 RU ellenállásértéket értek el. A vizsgálatok eredményét vagy külföldi vizsgálóintézet véleménye, jegyzőkönyve, vagy hazai roncsolásos vizsgálati szakértői vélemény alapozza meg. A 2 darab zárszerkezet kilincsmű reteszelésén keresztül biztosítja a biztonságos zárást egy, három, vagy négy irányba. A kulcsok a zár nyitott állapotában nem vehetők ki a zárból. A zárszerkezet fűrés elleni védelmét min. 60 HRC keménységű fűrésvédő lap biztosítja. A zárszerkezet és a szekrényttest elleni mechanikus és termikus támadás esetén a passzív zárszerkezet reteszeli a zárat és az csak roncsolással, (nagyfokú szakértelemmel) nyitható. A zár EU minősítésű 2 darab B kategóriába elfogadott zár lehet. A rögzítését 10 000 N feszítő erőnek ellenálló módon kell megoldani (az értéktároló súlya is beleértendő).

M fokozat - EU V: (ajánlott kockázatvállalási értékhatár 300 millió Ft)

Kettősfalú páncélszekrények, amelyek a CEN szabvány előírásai szerint a roncsolásos vizsgálat során részleges behatolás esetén 180 RU, teljes behatolás esetén 270 RU ellenállásértéket értek el. A vizsgálatok eredményét vagy külföldi vizsgálóintézet véleménye, jegyzőkönyve, vagy hazai roncsolásos vizsgálati szakértői vélemény alapozza meg. A 2 darab zárszerkezet kilincsmű reteszelésén keresztül biztosítja a biztonságos zárást egy, három, vagy négy irányba. A kulcsok a zár nyitott állapotában nem vehetők ki a zárból. A zárszerkezet

fúrás elleni védelmét min. 60 HRC keménységű fúrásvédő lap biztosítja. A zárszerkezet és a szekrényttest elleni mechanikus és termikus támadás esetén a passzív zárszerkezet reteszeli a zárat és az csak roncsolással, (nagyfokú szakértelemmel) nyitható. A zár EU minősítésű 2 darab B kategóriába elfogadott zár lehet A rögzítését 10 000 N feszítő erőnek ellenálló módon kell megoldani (az értéktároló súlya is beleértendő).

N fokozat - EU VI: (ajánlott kockázatvállalási értékhatár 500 millió Ft)

Kettősfalú páncélszekrények, amelyek a CEN szabvány előírásai szerint a roncsolásos vizsgálat során részleges behatolás esetén 270 RU, teljes behatolás esetén 400 RU ellenállásértéket értek el. A vizsgálatok eredményét vagy külföldi vizsgálóintézet véleménye, jegyzőkönyve, vagy hazai roncsolásos vizsgálati szakértői vélemény alapozza meg. A 2 darab zárszerkezet kilincsmű reteszelésén keresztül biztosítja a biztonságos zárast egy, három, vagy négy irányba. A kulcsok a zár nyitott állapotában nem vehetők ki a zárból. A zárszerkezet fúrás elleni védelmét min. 60 HRC keménységű fúrásvédő lap biztosítja. A zárszerkezet és a szekrényttest elleni mechanikus és termikus támadás esetén a passzív zárszerkezet reteszeli a zárat és az csak roncsolással, (nagyfokú szakértelemmel) nyitható. A zár EU minősítésű 2 darab C kategóriába elfogadott zár lehet (Minősített EU VI, vagy VdmA E 10 fokozat). A rögzítését 10 000 N feszítő erőnek ellenálló módon kell megoldani (az értéktároló súlya is beleértendő).

O fokozat - EU VII, EU VI KB: (ajánlott kockázatvállalási értékhatár 800 millió Ft)

Kettősfalú páncélszekrények, amelyek a CEN szabvány előírásai szerint a roncsolásos vizsgálat során részleges behatolás esetén 400 RU, teljes behatolás esetén 600 RU ellenállásértéket értek el. A vizsgálatok eredményét vagy külföldi vizsgálóintézet véleménye, jegyzőkönyve, vagy hazai roncsolásos vizsgálati szakértői vélemény alapozza meg. A 2 darab zárszerkezet kilincsmű reteszelésén keresztül biztosítja a biztonságos zárast egy, három, vagy négy irányba. A kulcsok a zár nyitott állapotában nem vehetők ki a zárból. A zárszerkezet fúrás elleni védelmét min. 60 HRC keménységű fúrásvédő lap biztosítja. A zárszerkezet és a szekrényttest elleni mechanikus és termikus támadás esetén a passzív zárszerkezet reteszeli a zárat és az csak roncsolással, (nagyfokú szakértelemmel) nyitható. A zár EU minősítésű 2 darab C kategóriába elfogadott zár lehet (Minősített EU VII, vagy VdmA E 20 fokozat). A rögzítését 10 000 N feszítő erőnek ellenálló módon kell megoldani (az értéktároló súlya is beleértendő).

Értéktároló helyiségek

	ajánlott kockázatvállalási értékhatár	RU érték, teljes áttörésnél
E/1 - EU I. fokozat	16 millió Ft	50
G/1 - EU II. fokozat	40 millió Ft	80
I/1 - EU III. fokozat	100 millió Ft	120
O/1 - EU V. fokozat	500 millió Ft	270
O/2 - EU VI. fokozat	1 milliárd Ft	400
O/3 - EU VII. fokozat	2 milliárd Ft	600

Elemes, vagy monolit építési módban elkészített páncéltermek a hozzájuk illeszkedő ellenállás-értékű ajtóval. Monolit építési módban a minimális falvastagság 400 mm vasbetonfal.

	ajánlott kockázatvállalási értékhatár	RU érték, teljes áttörésnél
P/1 - EU VIII. fokozat	4 milliárd Ft	825
P/2 - EU IX. fokozat	10 milliárd Ft	1 050

Elemes, vagy monolit építési módban elkészített könnyű trezortermek a hozzájuk illeszkedő ellenállás-értékű ajtóval. Monolit építési módban a minimális falvastagság 400 mm vasbetonfal.

	ajánlott kockázatvállalási értékhatár	RU érték, teljes áttörésnél
R/1 - EU X. fokozat	20 milliárd Ft	1 350
R/2 - EU XI. fokozat	50 milliárd Ft	2 000
R/3 - EU XII. fokozat	100 milliárd Ft	3 000

Elemes, vagy monolit építési módban elkészített közepes trezortermek a hozzájuk illeszkedő ellenállás-értékű ajtóval. Monolit építési módban a minimális falvastagság: EU X. fokozatnál 500 mm vasbetonfal, EU XI. fokozatnál 600 mm vasbetonfal, EU XII. fokozatnál 750 mm vasbetonfal.

	ajánlott kockázatvállalási értékhatár	RU érték, teljes áttörésnél
S - EU XIII. fokozat	Egyedi értékhatár	4 500

Monolit építési módban elkészített nehéz trezortermek a hozzájuk illeszkedő ellenállás-értékű ajtóval. Monolit építési módban a minimális falvastagság: 1 000 mm vasbetonfal.

B/VII. fejezet

AZ 1. VAGYONCSOPORTBA SOROLT VAGYONTÁRGYAK SZÁLLÍTÁSI SZABÁLYAI

A biztosítási szerződés feltételeiben meghatározott, az A/I. fejezet szerinti 1. Vagyoncsoportba tartozó vagyontárgyak (készpénz, értékpapír, ékszer, nemesfém, drágakő, valamint egyéb, a biztosító által megnevezett vagyontárgyak stb.) az alábbiak értelmében szállítandók:

a. 500 000,-Ft biztosítási összegig

egy fő, tetszőleges módon

b. 500 000,-Ft és 2 millió Ft közötti biztosítási összeg esetén

2 fő, riasztó jelzést adó vagy a pénzt/értékpapírt értéktelenné tevő technikával felszerelt pénzszállító táskával

c. 2 millió Ft és 5 millió Ft közötti biztosítási összeg esetén

három fő (vagy két fő, ha az egyik fegyveres), riasztó jelzést adó és a pénzt/értékpapírt értéktelenné tevő technikával felszerelt pénzszállító táskával és gépkocsival

d. 5 millió Ft biztosítási összeg felett

csak erre a célra kiképzett, a biztosítótársaságok vonatkozó szabályzatának megfelelő pénzszállító szervezet végezheti a szállítást az alábbiak szerint:

- 5 és 30 millió Ft közötti biztosítási összeg esetén

- 15 millió Ft szállított értékhatárig gépkocsival, két fő fegyveres személyzettel, riasztó jelzést adó és/vagy a pénzt/értékpapírt értéktelenné tevő technikával felszerelt pénzszállító táskával (vagy egyéb eszközzel)
- gépkocsival: három fő személyzettel, melyből kettő fő fegyveres, riasztó jelzést adó és/vagy a pénzt/értékpapírt értéktelenné tevő technikával felszerelt pénzszállító táskával (vagy egyéb eszközzel)
- két fő fegyveressel, amennyiben a gépjármű (páncélautó) az 50 millió Ft felső biztosítási összeg értékhatáránál meghatározottak szerinti kialakítású

- 30 és 50 millió Ft közötti biztosítási összeg esetén

- speciális pénzszállító (páncélozott) autóval, háromfős személyzettel, melyből kettő fő fegyveres
- a gépjármű páncélozása (vezetőfülke, rakodótér) feleljen meg az MSZ EN 1063:2000 (DIN 52290) szabvány szerinti BR3NS, FB3 (C2SF, M2) szintnek
- a páncélautó fel van szerelve elektronikai jelzőrendszerrel, mely támadás az ajtók illetéktelen nyitása, vagy a jármű eltulajdonítása esetén riasztó jelzést ad és megakadályozza a jármű önerővel történő elvitelét
- az elektronikai jelzőrendszer és az indításblokkolás csak a vezetőülésből legyen szabályozható
- a vezetőfülke- és a rakodótér-ajtók kívülről csak kulccsal nyithatók
- a rakodótér-ajtó zárszerkezete több pontos zárast valósít meg
- a kerékgumik/ gumirendszerek olyan kialakításúak, amelyek sérülés esetén is biztosítják a gépjármű kormányozhatóságát és továbbhaladását

- 50 és 100 millió Ft közötti biztosítási összeg esetén

- speciális pénzszállító (páncélozott) autóval, háromfős személyzettel, melyből kettő fő fegyveres
- a gépjármű páncélozása (vezetőfülke, rakodótér, motor) feleljen meg az MSZ EN 1063:2000 (DIN 52290) szabvány szerinti BR4NS, FB4 (C3SF, M3) szintnek
- a páncélautó fel van szerelve elektronikai jelzőrendszerrel, mely támadás az ajtók illetéktelen nyitása, vagy a jármű eltulajdonítása esetén riasztó jelzést ad és megakadályozza a jármű önerővel történő elvitelét
- az elektronikai jelzőrendszeres az indításblokkolás csak a vezetőülésből legyen szabályozható
- a vezetőfülke- és a rakodótér-ajtók kívülről csak kulccsal nyithatók
- a rakodótér-ajtó zárszerkezete több pontos zárast valósít meg
- a kerékgumik/ gumirendszerek olyan kialakításúak, amelyek sérülés esetén is biztosítják a gépjármű kormányozhatóságát és továbbhaladását
- a gépjármű robbanásbiztos üzemanyagtartállyal legyen felszerelve, amely lövedék áthatolásakor az üzemanyag berobbanását megakadályozza

-az érték be- és kirakodását a gépjárműben kialakított zsiliprendszerrel kell megoldani

- 100 millió Ft feletti biztosítási összeg esetén

- speciális pénzszállító (páncélozott) autóval, háromfős személyzettel, melyből 2 fő fegyveres
- a gépjármű páncélozása (vezetőfülke, rakodótér, motor) feleljen meg az MSZ EN 1063:2000 (DIN 52290) szabvány szerinti BR6NS, FB6 (C4SF, M4) szintnek
- a páncélautó fel van szerelve elektronikai jelzőrendszerrel, mely támadás az ajtók illetéktelen nyitása, vagy a jármű eltulajdonítása esetén riasztó jelzést ad és megakadályozza a jármű önerővel történő elvitelét, valamint kezelésével vezérelhetők a zsiliprendszer kényszerkapcsolatai
- az elektronikai jelzőrendszer és az indításblokkolás csak a kocsiparancsnok által legyen szabályozható, az indításblokkolás feloldását a vezető is szabályozhatja
- az elektronikai jelzőrendszer (teljeskörűen) szabotázsvédett, tápellátása független a gépkocsi egyéb elektromos energiarendszereitől
- a vezetőfülke- és utastér ajtók kívülről csak kulccsal nyithatók
- a gépjármű robbanásbiztos üzemanyagtartállyal legyen felszerelve, amely lövedék áthatolásakor az üzemanyag berobbanását megakadályozza
- a kerékgumik/ gumi-rendszerek olyan kialakításúak, amelyek sérülés esetén is biztosítják a gépjármű kormányozhatóságát és továbbhaladását
- az érték be- és kirakodását a gépjárműben kialakított zsiliprendszerrel kell megoldani
- a gépjármű személyzeti egységeinek légkondicionált kivitelűnek kell lennie, a személyi használatúval (gázárc felszerelés esetén) megegyező szűrőbetéttel ellátva
- a vezető- és kísérőtér oxigénnel való ellátását (palack) rendkívüli helyzet esetére 30 percen keresztül kell biztosítani
- a szállítás során kísérő gépkocsi(ka)t kell alkalmazni, 2-2 fő fegyveressel (előfutó + kísérő)
- a páncélutó, a kísérő járművek és a központ között - tetszőleges irányú folyamatos kapcsolattartást meg kell oldani

A biztosítótársaságok egyedi elbírálás szerint elfogadhatnak olyan - a MABISZ által Ajánlott - pénzszállításra alkalmasnak ítélt vagyondelermi eszközt, amely füst, vagy vegyi anyaggal jelöli meg a szállított értéket, amennyiben a tárolóeszközt illetéktelenül kísérelik meg felnyitni. A tároló konténereket (táskák, ládák, kofferek) a szállító járműben elhelyezett speciális rakaszba illesztik, és felügyeleti komputerhez csatlakoztatják. A konténerek nyitását csak a megfelelő dekódoló jelzés alkalmazásával lehet zavartalanul végrehajtani. A konténereket a szállító személyzet sem tudja nyitni, időkorlátozás miatt pedig vegyi reakció beindulása nélkül nem tudja a komputercsatlakozástól eltávolítani. Ezzel kizárható a szállító személyzet, támadókkal történő összejátszása, valamint az un. "járdakockázat" is. A szállító jármű kétoldalú rádiókapcsolatban áll a központtal, amely műholdas helymeghatározó-követő rendszeren keresztül ellenőrzi a szállítmányt. A vegyileg megjelölt pénzt az esetleges támadók elvitel esetén sem tudják felhasználni, ezért értelmetlenné válik a támadás, a fegyverhasználat és az erőszak alkalmazása. A rendszer előnye, hogy teljes mértékben kizárja a "belső tag" felhasználását.

**1. FELTÉTELEK PÉNZSZÁLLÍTÁSI, -ŐRZÉSI
FELELŐSÉGBIZTOSÍTÁSHOZ
(Vállalkozás és/vagy önálló jogi személy részére.)**

A pénz- és értékőrzési/szállítási, objektum-védelmi tevékenységet vállalkozásként és/vagy önálló jogi személyként, fő profilként végző szervezetek felelősségbiztosításának követelményei

Alapkövetelmények a pénz- és értékőrzési/szállítási, objektumvédelmi profilú szervezetek felépítésére, felszereltségére, üzemvitelére

1. A Szervezet, vállalkozás, cég (továbbiakban Szervezet) székhelye, cégbejegyzésének helye: Magyarország, függetlenül a Szervezet jellegétől, esetleges külföldi érdekeltségétől.
2. A Szervezet tevékenységének többségi részét kell képezze a pénz- és értékőrzés/szállítás, az objektum- és személyvédelem. A Szervezet vagyona (alaptőkéje) és/vagy bankgaranciája nem lehet kevesebb:

-1 millió Ft-nál,	amennyiben a biztosítási összeg felső határa évente legfeljebb	30 millió Ft
-2 millió Ft-nál,	amennyiben a biztosítási összeg felső határa évente legfeljebb	30-50 millió Ft közötti
-5 millió Ft-nál,	amennyiben a biztosítási összeg felső határa évente legfeljebb	50-100 millió Ft közötti
-10 millió Ft-nál,	amennyiben a biztosítási összeg felső határa évente legfeljebb	100 millió Ft-nál nagyobb
3. A pénz-és értékőrzési/szállítási, objektum- és személyvédelmi (a továbbiakban őrzés) feladatok ellátását végző őrszemélyzet csak a Szervezet állandó, főfoglalkozású dolgozója lehet, amennyiben a biztosítási összeg felső határa 30 millió Ft feletti. Ha a Szervezet tevékenységi köre a fent említetteken kívül más irányú tevékenység(ek)et is magában foglal, az őrzési feladatokat ellátó egységnek olyannak kell lennie, hogy az minden szempontból önálló szervezeti egységként is működőképes legyen. Az ebben az ágazatban foglalkoztatott főfoglalkozású őrszemélyzet létszáma nem lehet kevesebb 10 főnél, ebbe a létszámba a tartalékszemélyzet is beleértendő. A Szervezet vezetői legalább kétéves gazdasági, műszaki, szakmai (rendőrségi, polgári fegyveres őrségi, biztonsági) gyakorlattal rendelkezők lehetnek.
4. A Szervezet által foglalkoztatott aktív (operatív) őrszemélyzet az alábbi feltételeknek feleljen meg:
 - Életkora 20 és 45 közötti, rendelkezzen sikeres orvosi általános fizikai, pszichológiai vizsgálatokkal,
 - Valamilyen önvédelmi vagy küzdő sportágban képzettséggel rendelkezzen, melyet munkaköréhez mértén folyamatosan szinten tart, illetve fejleszt,
 - Megfelelő szakirányú képzésben részesült, továbbképzése megoldott (saját, vagy valamilyen elfogadott biztonsági személyzetet kiképző iskola oklevele)
 - Legalább "B" kategóriájú gépjárművezetői engedéllyel rendelkezik, a gépjárművezetők hivatásos gépjárművezetői engedéllyel rendelkezzenek (pénz- és értékszállításnál),
 - Hatósági erkölcsi jognyilatkozatot tegyen: mely szerint korábban (elévült) szándékos bűncselekményt nem követett el,
 - Magánélete legyen rendezett (ezt a munkáltató által készített "környezettanulmány" igazolja).
5. A Szervezet tevékenységének minimális technikai feltételei.
 - a. Telekommunikációs berendezésekkel való ellátottság az ügyeleten (24 órás szolgálati rendszerben):
 - telefon és/vagy fax
 - telex

- rádió (CB, FM)
 - GSM
 - Internet
 - 30 millió feletti biztosítási összeg esetén feltétlenül szükséges vezeték nélküli összeköttetés is.
- b. A Szervezet saját tulajdonú lőfegyverekkel rendelkezzen, (önvédelmi célokat szolgáló, min. 7,62 mm kaliberű, pl. marok-lőfegyverek,
- a fegyverek száma az őrszemélyzet létszámához és a feladatok ellátásához megfelelő legyen (személyenként és "feladatonként" min. 1 darab)
 - a fegyverekhez (mindenkor) a vállalt munkák ellátásához megfelelő mennyiségű lőszer álljon rendelkezésre (min. fegyverenként 2 tele töltött tár)
 - a fegyverek szükséges karbantartása, naprakész műszaki állapota biztosítva legyen
- c. Az őrszemélyzet szolgálatellátása közbeni védelmét szolgáló védőeszközök a mindenkori létszámhoz igazított mennyiségben álljanak rendelkezésre:
- golyóálló mellények
 - sisakok/védőálarccal
 - légzőkészülékek
 - híradóeszközök/személyi kommunikációs technikák
 - tűzoltó és elsősegélynyújtó eszközök
 - stb.
- d. A fegyverzet és a tevékenységi körrel kapcsolatos (bizalmas) információk és iratok biztonságos elhelyezésére, őrzésére, illetve hozzájutás megakadályozására a biztosítók által elfogadott páncélszekrény alkalmazandó, a tárolásra szolgáló helyiség (minimálisan) a "Betöréses lopás- és rablásbiztosítás ajánlás" szerinti teljes körű mechanikai védelemmel és minimális elektronikai jelzőrendszerrel legyen ellátva.
- e. A Szervezet rendelkezzen a biztosítók "Betöréses lopás- és rablásbiztosítás ajánlás" B/VII. fejezet szerinti műszaki adottságú, kellő számú szállító járművel (beleértve a szükséges tartalék és készenléti járművek is), az alábbi kiegészítésekkel:
- a bankjegyeket megfestő eszközzel felszerelt konténerrel, táskával stb. felszerelt gépkocsival
 - gyűjtőjárat esetén (a biztosítási összeg értékhatárától függetlenül) az érték be- és kirakódását a gépjárműben kialakított zsiliprendszerrel kell biztosítani.

2 és 30 millió Ft biztosítási összegek között:

- a szállítást végezheti 2 fő fegyveres is, amennyiben a gépjármű az 50 millió Ft felső biztosítási összeg értékhatárnál meghatározottak szerinti kialakítású

30 és 50 millió Ft biztosítási összeg között:

- a gépjármű páncélozása (vezetőfülke, rakodótér) feleljen meg az MSZ EN 1063:2000 magyar (DIN 52 290 német) átlövégésgátlás-vizsgálati szabvány BR3 (C2) szintnek
- az elektronikai jelzőrendszer és az indításblokkolás csak a vezetőülésből legyen szabályozható
- a kerékgumik, gumi-rendszerek olyan kialakításúak legyenek, amelyek sérülés esetén is biztosítják a gépjármű kormányozhatóságát és továbbhaladását

50 és 100 millió Ft biztosítási összegek között:

- a gépjármű páncélozása (vezetőfülke, rakodótér, motor) feleljen meg az MSZ EN 1063:2000 magyar (DIN 52 290 német) átlövégésgátlás-vizsgálati szabvány BR4 (C3) szintnek
- a gépjármű robbanásbiztos üzemanyagtartállyal legyen szerelve, amely lövedék áthatolásakor az üzemanyag berobbanását megakadályozza
- a kísérő gépjárművek és a páncélautó közötti kapcsolattartást meg kell oldani, 5. a. pont szerint
- kerékgumik/ gumi-rendszerek olyan kialakításúak legyenek, amelyek sérülés esetén is biztosítják a gépjármű kormányozhatóságát és továbbhaladását

- az érték be- és kirakódását a gépjárműben kialakított zsilip-rendszerrel kell megoldani, 100 millió Ft biztosítási összeg felett:
- a gépjármű páncélozása (vezetőfülke, rakodótér, motor) feleljen meg az MSZ EN 1063:2000 magyar (DIN 52 290 német) átlövésátlás-vizsgálati szabvány BR6 (C4) szintnek
- a gépjármű robbanásbiztos üzemanyagtartállyal legyen szerelve, amely lövedék áthatolásakor az üzemanyag robbanását megakadályozza
- a kerékgumik/ gumi-rendszerek olyan kialakításúak legyenek, amelyek sérülés esetén is biztosítják a gépjármű kormányozhatóságát és továbbhaladását
- a kísérő gépjárművek, a páncélautók és a központ közötti - tetszőleges irányú - folyamatos kapcsolattartást meg kell oldani az 5. a. pont szerint
- az érték- be- kirakódását a gépjárműben kialakított zsiliprendszerrel kell megoldani

- f. központi telephely, melyen az a.-e. pontokban rögzítettek elhelyezése, üzemeltetése, tárolása, felügyelete, védelme, őrzése megoldott, a telephely feleljen meg (minimális) a "Betöréses lopás- és rablásbiztosítás ajánlás" szerinti C védelmi osztály követelményeinek,
- kellő technikai lehetőségek állnak rendelkezésre a szállítást végző gépjárművek biztonságos felkészítésére, karbantartására (a tartalék gépjárműveket is beleértve, garázs, garázmester, stb.)
 - esetleges, előre nem látható események (hatósági ellenőrzés, műszaki hiba, baleset, támadás, stb.) megtörténtekor a szállítandó értékek ideiglenes elhelyezése, őrzés-védelme (a további intézkedésig) jól védhető körülmények között legyen megoldott
 - (mechanikai védelem
 - telepített elektronikai jelzőrendszer
 - személyi- fegyveres- védelem)

6. A Szervezet tevékenységének szabályozása írásban rögzített legyen, pl. "Belső szabályzat", melyben az alábbiak szerinti témakörök is a kellő részletességgel legyenek megoldva: (az abban foglaltakat a szükséges és kellő mélységig az összes dolgozóval - pl. oktatás formájában - ismertetni kell, azok elsajátítását ellenőrizni kell, és azt írásban (a dolgozók aláírásával) rögzíteni kell.

- a szervezeti felépítés részletes meghatározása
- a belső utasítások rendszerének, kapcsolatainak meghatározása (természetesen ezek ismeretéhez, alkalmazásához igazítottan, az egyes dolgozók/beosztások figyelembevételével, a szükséges betekintés/ismeret mértékének megfelelően)
- a személyi/egyszemélyi felelősség rögzítése
- az egyes munkakörök pontos leírása, kötelezettségekkel (valamint ezek meghatározása az egyedi munkaszerződésekben)
- az őrzési (valamint az egyéb védelmi) tevékenységek ellátásnak pontos és részletes szabályozása -a vonatkozó egyéb előírások, rendeletek, jogszabályok figyelembevételével-, mely térjen ki az alábbiakra is
 - az egyes vállalászási szerződések szerinti feladatok kiadásának/elvégzésének formájára, tartalmára
 - a feladatok elvégzésére, személyekre lebontott formában, az alábbi beosztásokra, munkakörökre vonatkozóan:
 - a tevékenységet irányító vezetőre
 - a gépjárművezetőre
 - a kísérőre/ szállítóra
 - a biztonsági - fegyveres -őrre
 - a tartalékszemélyzetre
 - a központi ügyeleti feladatokat ellátó diszpécserre
 - a fegyverek őrzésének, karbantartásának, felvételének, leadásának pontos szabályozása

- a szolgálat ellátása során esetlegesen felmerülő fegyverhasználat feltételeire, eseteire
- a lögyakorlatok rendszerének, jellegének, helyének előírásai
- az őrző-védő feladatokat ellátók rendszeres egészségügyi vizsgálatának/ellátásának feltételeire
- az őrző-védő szolgálatot ellátók kiképzési és továbbképzési és továbbképzési programjának részletes meghatározása, ellenőrzése
- a konkrét szerződések szerinti tevékenységes meghatározására, ellenőrzésére, dokumentálására
- a tevékenységre vonatkozó szerződésekben vállalt kötelezettségekre
- a szakmailag szükséges, kiképzett és alkalmas létszám biztosításának módjára (a mindenkori szolgálat / tevékenység ellátásának módjára, a mindenkori szolgálat/tevékenység ellátását legalább 50% főfoglalkozású őrszeméllyel kell megoldani)
- a személyzet szolgálat-felvételkori alkalmasságának megfelelő módon történő ellenőrzése (fizikai és pszichikai)

7. A Szervezet tevékenységével összefüggő kötelezettségei minden egyes vállalkozási szerződésben rögzítendőek.

2. FELTÉTELEK PÉNZSZÁLLÍTÁSI, -őrzési felelősségbiztosításhoz (Nem vállalkozás és/vagy nem önálló jogi személy részére.)

A pénz- és értékőrzési/ szállítási, objektumvédelmi tevékenységet nem vállalkozásként és/ vagy nem önálló jogi személyként (belső szervezeti rendszerben, pl. rendészet) végző szervezetek felelősségbiztosításának követelményei

Alapkövetelmények a pénz- és értékőrzési/szállítási, objektumvédelmi profilú szervezetek felépítésére, felszereltségére, üzemvitelére

1. A pénzszállítási, objektumvédelmi szervezetet üzemeltető gazdálkodó egység (cég) székhelye, cégbejegyzésének helye: Magyarország, függetlenül a gazdálkodó egység jellegétől, esetleges külföldi érdekeltségétől.
2. A pénzszállítási, objektumvédelmi szervezet tevékenységét csak saját cége részére végezheti.
3. A fenti feladatok ellátását végző őrszemélyzet csak a szervezet állandó, főfoglalkozású dolgozója lehet.
Ha a szervezet tevékenységi köre a fent említetteken kívül más irányú tevékenység(ek)et is magában foglal, az őrzési feladatokat ellátó egységének olyannak kell lennie, hogy az minden szempontból önálló szervezeti egységként is működőképes legyen.
Az ebben az ágazatban foglalkoztatott főfoglalkozású őrszemélyzet létszáma nem lehet kevesebb 120 főnél, ebbe a létszámba a tartalékszemélyzet is beleértendő.
A szervezet vezetői legalább kétéves gazdasági, műszaki, szakmai (rendőrségi, polgári fegyveres őrségi, biztonsági) gyakorlattal rendelkezők lehetnek.
4. A szervezet által foglalkoztatott aktív (operatív) őrszemélyzet az alábbi feltételeknek feleljen meg:
 - életkor a 20 és 45 év közötti, rendelkezzen sikeres orvosi (általános fizikai, pszichológiai) vizsgálat

- valamilyen önvédelmi vagy küzdő sportágban képzettséggel rendelkezzen, melyet munkaköréhez mérten folyamatosan szinten tart, illetve fejleszt
- megfelelő szakirányú képzésben részesült, továbbképzése megoldott (saját, vagy valamilyen elfogadott biztonsági személyzetet kiképző iskola oklevele)
- legalább "B" kategóriájú gépjárművezetői engedéllyel rendelkezik, a gépjárművezetők hivatásos gépjárművezetői engedéllyel rendelkezzenek (pénz- és értékszállításnál)
- hatósági erkölcsi bizonyítvánnyal rendelkezzen, valamint jognyilatkozatot tegyen: mely szerint korábban (elévült) szándékos bűncselekményt nem követett el
- magánélete legyen rendezett

5. A Szervezet tevékenységének minimális technikai feltételei:

- a. telekommunikációs berendezésekkel való ellátottság az ügyeleten (24 órás szolgálati rendszerben):
 - telefon és/vagy fax
 - telex
 - rádió (CB, FM)
 - GSM
 - Internet
 - 30 millió feletti biztosítási összeg esetén feltétlenül szükséges vezeték nélküli összeköttetés is
- b. a szervezet saját tulajdonú lőfegyverekkel rendelkezzen (önvédelmi célokat szolgáló, min. 7,62 mm kaliberű, pl. marok-lőfegyverek),
 - a fegyverek száma az őrszemélyzet létszámához és a feladatok ellátásához megfelelő legyen (személyenként és "feladatonként" min. 1 darab)
 - a fegyverekhez (mindenkor) a vállalt munkák ellátásához megfelelő mennyiségű lőszer álljon rendelkezésre (min. fegyverenként 2 teletöltött tár)
 - a fegyverek szükséges karbantartása, naprakész műszaki állapota biztosítva legyen
- c. az őrszemélyzet szolgálatellátása közbeni védelmet szolgáló védőeszközök a mindenkori létszámhoz igazított mennyiségben álljanak rendelkezésre:
 - golyóálló mellények
 - sisakok/védőálarccal
 - légzőkészülékek
 - híradóeszközök/személyi kommunikációs technikák
 - tűzoltó és elsősegélynyújtó eszközök
 - stb.
- d. a fegyverzet és a tevékenységi körrel kapcsolatos (bizalmas) információk és iratok biztonságos elhelyezésére, őrzésére, illetéktelen hozzájutás megakadályozására a biztosítók által elfogadott páncélszekrény alkalmazandó, a tárolásra szolgáló helyiség (minimálisan) a "Betöréses lopás- és rablásbiztosítás ajánlás" szerinti teljes körű mechanikai védelemmel és minimális elektronikai jelzőrendszerrel legyen ellátva,
- e. a szervezet rendelkezzen a biztosítók "Betöréses lopás- és rablásbiztosítás ajánlás" B/VII. fejezet szerinti műszaki adottságú, kellő számú szállító járművel (beleértve a szükséges tartalék és készenléti járműveket is), az alábbi kiegészítésekkel:
 - a bankjegyeket megfestő eszközzel felszerelt konténerrel, táskával stb. felszerelt gépkocsival
 - gyűjtőjárat esetén (a biztosítási összeg értékhatárától függetlenül) az érték be- és kirakódását a gépjárműben kialakított zsiliprendszerrel kell megoldani

2 és 30 millió Ft biztosítási összegek között:

- a szállítást végezheti 2 fő fegyveres is, ha a gépjármű az 50 millió Ft felső biztosítási összeg értékhatárnál meghatározottak szerinti kialakítású
- 30 és 50 millió Ft biztosítási összegek között:
 - a gépjármű páncélozása (vezetőfülke, rakodótér) feleljen meg az MSZ EN 1063:2000 magyar (DIN 52 290 német) átlövésátlás-vizsgálati szabvány szerinti BR3 (C2) szintnek
 - az elektronikai jelzőrendszer és az indításblokkolás csak a vezetőüléssből legyen szabályozható
 - a kerékgumik/ gumi-rendszerek olyan kialakításúak legyenek, amelyek sérülés esetén is biztosítják a gépjármű kormányozhatóságát és továbbhaladását
- 50 és 100 millió Ft biztosítási összegek között:
 - a gépjármű páncélozása (vezetőfülke, rakodótér, motor) feleljen meg az MSZ EN 1063:2000 magyar (DIN 52 290 német) átlövésátlás-vizsgálati szabvány szerinti BR4 (C3) szintnek
 - a gépjármű robbanásbiztos üzemanyagtartállyal legyen szerelve, amely lövedék áthatolásakor az üzemanyag berobbanását megakadályozza
 - a kísérő gépjármű és a páncélauto közötti kapcsolattartást meg kell oldani 5. a. pont szerint
 - a kerékgumik /gumi-rendszerek olyan kialakításúak legyenek, amelyek sérülés esetén is biztosítják a gépjármű kormányozhatóságát és továbbhaladását
 - az érték be- és kirakodását a gépjárműben kialakított zsiliprendszerrel kell megoldani
- 100 millió Ft biztosítási összeg felett:
 - a gépjármű páncélozása (vezetőfülke, rakodótér, motor) feleljen meg az MSZ EN 1063:2000 magyar (DIN 52 290 német) átlövésátlás-vizsgálati szabvány szerinti BR6 (C4) szintnek
 - a gépjármű robbanásbiztos üzemanyagtartállyal legyen szerelve, amely lövedék áthatolásakor az üzemanyag berobbanását megakadályozza
 - a kerékgumik/ gumi-rendszerek olyan kialakításúak legyenek, amelyek sérülés esetén is biztosítják a gépjármű kormányozhatóságát és továbbhaladását
 - a kísérő gépjárművek, a páncélauto és a központ közötti - tetszőleges irányú - folyamatos kapcsolattartást meg kell oldani az 5. a. pont szerint
 - az érték be- és kirakodását a gépjárműben kialakított zsiliprendszerrel kell megoldani

f. központi telephely, melyen az a. - e. pontokban rögzítettek elhelyezése, üzemeltetése, tárolása, felügyelete, védelme, őrzése megoldott, a telephely feleljen meg (minimálisan) a "Betöréses lopás- és rablásbiztosítás ajánlás" szerinti C védelmi osztály követelményeinek,

- kellő technikai lehetőségek állnak rendelkezésre a szállítást végző gépjárművek biztonságos tárolására, felkészítésére, karbantartására (a tartalék gépjárműveket is beleértve, garázs, garázmester stb.)
- esetleges, előre nem látható események (hatósági ellenőrzés, műszaki hiba, baleset, támadás) megtörténtekor a szállítandó értékek ideiglenes elhelyezése, őrzés-védelme (a további intézkedésig) jól védhető körülmények között legyen megoldott
- (mechanikai védelem
- telepített el. jelzőrendszer
- személyi - fegyveres - védelem).

6. A szervezet tevékenységének szabályozása írásban rögzített legyen, pl. "Belső szabályzat", melyben az alábbiak szerinti témakörök is a kellő részletességgel legyenek megoldva:

(az abban foglaltakat a szükséges és kellő mélységig az összes dolgozóval - pl. oktatás formájában - ismertetni kell, azok elsajátítását ellenőrizni kell, és ezt írásban - a dolgozók aláírásával - rögzíteni kell):

- a szervezeti felépítés részletes meghatározása
- a belső utasítások rendszerének, kapcsolatainak meghatározása (természetesen ezek ismertetéséhez, alkalmazásához igazítottan, az egyes dolgozók/beosztások figyelembevételével, a szükséges betekintés/ismeret mértékének megfelelően)
- a személyi/egyszemélyi felelősség rögzítése
- az egyes munkakörök pontos leírása, kötelezettségekkel (valamint ezek meghatározása az egyedi munkaszerződésekben)
- az őrzési (valamint az egyéb védelmi) tevékenységek ellátásának pontos és részletes szabályozása - a vonatkozó egyéb előírások, rendeletek, jogszabályok figyelembevételével -, mely térjen ki az alábbiakra is:
 - az egyes vállalászási szerződések szerinti feladatok kiadásának/elvégzésének formájára, tartalmára
 - a feladatok elvégzésére, személyekre lebontott formában, az alábbi beosztásokra, munkakörökre vonatkozóan:
 - a tevékenységet irányító vezetőre
 - a gépjárművezetőre
 - a kísérőre/szállítóra
 - a biztonsági - fegyveres - őrré
 - a tartalékszemélyzetre
 - a központi ügyeleti feladatokat ellátó diszpécserre
 - a fegyverek őrzésének, karbantartásának, felvételének, leadásának pontos szabályozására
 - a szolgálat ellátása során esetlegesen felmerülő fegyverhasználat feltételeire, eseteire
 - a lögyakorlatok rendszerének, jellegének, helyének előírására
 - az őrző-védő feladatokat ellátók rendszeres egészségügyi vizsgálatának/ellátásának feltételeire
 - az őrző-védő szolgálatot ellátók kiképzési és továbbképzési programjának részletes meghatározására, ellenőrzésére
 - a konkrét szerződések szerinti tevékenységek meghatározására, ellenőrzésére, dokumentálására
 - a tevékenységre vonatkozó szerződésekben vállalt kötelezettségekre
 - a szakmailag szükséges, kiképzett és alkalmas létszám biztosításának módjára (a mindenkori
 - szolgálat/tevékenység ellátását legalább 50% főfoglalkozású őrszemélyzettel kell megoldani)
 - a személyzet szolgálat-felvételkori alkalmasságának megfelelő módon történő ellenőrzése (fizikai és pszichikai)

7. A szervezet tevékenységével összefüggő kötelezettségei minden egyes megbízáskor írásban rögzítendő.

C. FEJEZET - ELEKTRONIKAI JELZŐRENDSZER

C/I. fejezet

Elektronikai jelzőrendszer:

Elektronikai jelzőrendszer feladata:

- felületvédelem,
- térvédelem,
- tárgyvédelem,
- személyvédelem,
- riasztásjelzés.

Az elektronikai jelzőrendszer elektronikus eszközökkel érzékeli és értékeli a felügyelt védelmi rendszer állapotát, kijelzi annak változásait.

1. TELJESKÖRŰ ELEKTRONIKAI JELZŐRENDSZER

Teljeskörű az elektronikai jelzőrendszer, ha az összes alkotóeleme teljeskörű.

Teljeskörű az elektronikai felületvédelem,

ha az elektronikai jelzőrendszer - éles üzemmódban - felügyeli a védett objektum határoló felületén található összes nyílászáró szerkezetet, portált, valamint a teljeskörű mechanikai-fizikai védelem követelményeit ki nem elégítő falazatokat, földemekeket, padozatokat, jelzi az át- és behatolási kísérleteket.

Teljeskörű az elektronikai térvédelem,

ha az elektronikai jelzőrendszer - éles üzemmódban - felügyeli a védett objektum belső terét, jelez mindennemű illetéktelen emberi mozgást, valamint legalább csapdaszerűen figyel a megközelítési útvonalakat.

Teljeskörű a tárgyvédelem,

ha az elektronikai jelzőrendszer - éles üzemmódban - felügyeli az összes veszélyeztetett tárgyat.

Teljeskörű a személyvédelem,

ha az elektronikai jelzőrendszer folyamatosan biztosítja az összes veszélyeztetett személy számára a rejtett támadásjelzés lehetőségét.

Teljeskörű ahelyi riasztásjelzés,

ha az elektronikai jelzőrendszer a riasztás állapotba kerülésről legalább két riasztásjelző alkalmazásával értesíti a védett objektum környezetét.

Teljeskörű a távfelügyeleti átjelzés,

ha az elektronikai jelzőrendszer a riasztás állapotba kerülésről egy folyamatosan figyelt, vagy redundanciával rendelkező átviteli úton képes értesítést küldeni a távfelügyeleti központba.

1.a. A teljeskörű elektronikai jelzőrendszerekkel szemben támasztott általános követelmények

A telepített rendszer rendelkezzen legalább a következő okmányokkal:

- tervezői nyilatkozat,
- kivitelezői nyilatkozat,
- rendszerleírás, telepítési- és nyomvonalrajz,
- kezelési utasítás,
- oktatási jegyzőkönyv.

Az elektronikai jelzőrendszer részei:

- behatolásjelző központ,

- kezelőegység,
- érzékelő(k),
- riasztásjelző(k),
- jelzésátviteli rendszer,
- tápellátás

Az elektronikai jelzőrendszer minden részegysége rendelkezzen szabotázs védelemmel. Ezek jelzéseinek az érzékelők riasztásjelzéseitől elkülönítve kell eljutniuk a behatolásjelző központba. A szabotázs védelemnek - az elektronikai jelzőrendszer élesítésétől függetlenül - 24 órás, folyamatos üzemmódban kell működnie.

1.b. A teljeskörű elektronikai jelzőrendszer elemeivel szemben támasztott követelmények

1.b.1 Behatolásjelző központtal szemben támasztott követelmények

- A burkolat legyen zárt kivitelű, mechanikailag ellenálló anyagból készüljön, amely csak szerszámmal, vagy roncsolással bontható, ill. mozdítható el rögzített telepítési helyéről.
- A kezelőegység vizuális- és/vagy hangjelzés formájában a jogosultsági szintnek megfelelően jelezze az elektronikai jelzőrendszer állapotát.
- A behatolásjelző központ hatástalanított üzemmódban is felügyelje a rendszer érzékelőinek állapotát. Élesített üzemmódban az érzékelőkről érkező jelzések alapján adjon ki riasztásjelzést.
- A behatolásjelző központ jelezze saját belső rendszere, az érzékelők, valamint a jelzésátviteli rendszer meghibásodását.
- Az elektronikai jelzőrendszer kezelése jogosultságfüggő, az engedélyezett felhasználókon kívül más személy részére nem hozzáférhető. Legyen legalább három hozzáférési szint (felhasználó, rendszergazda, telepítő/szerviz).
- A személyi kódoknak minimum 6 számjegyűeknek kell lenniük.
- A hozzáférési kódvariációk lehetséges száma elektronikus eszköz használata esetén legalább 1.000.000, mechanikus kulcs használata esetén legalább 15.000 legyen.
- Az eseményeket dátum és időpont megjelöléssel egy legalább 500 eseményt tárolni képes memóriában kell naplózni.
- Legyen lehetőség külső eseményrögzítő (pl. printer, számítógép) csatlakoztatására.
- Rendelkezzen particionálási lehetőséggel, valamint minimum 16 önállóan programozható felhasználói kóddal.
- Három hibás kód beadása esetén a behatolásjelző központ tiltsa le a kezelőegységet, és adjon riasztás jelzést. A tiltást a legmagasabb jogokkal rendelkező felhasználó szüntetheti meg.
- A kezelőegységről kényszerkód leadására is legyen lehetőség.
- Rendelkezzen minimum 4 darab szabadon programozható kimenettel.
- Az elsődleges tápellátás a 230 V, 50 Hz-es elektromos hálózatról történjen. A teljes elektronikai jelzőrendszer energiaellátását a behatolásjelző központon keresztül kell biztosítani, ill. felügyelni.
- Az elsődleges tápellátás kiesése esetére biztosított legyen a behatolásjelző központ autonóm másodlagos táplálása, a védelmi fokozatának megfelelő időtartamban.

- A behatolásjelző központ a tápegységgel és a másodlagos táplálást biztosító akkumulátorral lehetőleg közös egységet képezzen.
- A behatolásjelző központnak rendelkeznie kell a burkolat feszegetését, nyitását és az eszköznek a telepítési helyéről történő elmozdítását jelző szabotázsvédelemmel.

1.b.2. Felületvédelem eszközeivel szemben támasztott követelmények

• Nyitásérzékelő

- A nyitásérzékelő adjon jelzést, ha a műszaki adatlapon szereplő maximális értéket a nyitási távolság meghaladja. A minimális értéken belüli nyitás esetén a burkolat legyen zárt kivitelű, mechanikailag ellenálló anyagból készüljön, amely csak szerszámmal, vagy roncsolással bontható, ill. mozdítható el rögzített telepítési helyéről.
- A jelzőhurok mellett rendelkeznie kell kivezetett szabotázshurokkal is.

• Üvegtörés érzékelő

- Az üvegtörés érzékelő jelezze a védett üvegfelület törését, metszését, illetve nekikövetkezően jelzés az üvegfelület sérülését nem okozó ütések, éles illetve szélessávú zajok keletkezése esetén.
- Burkolata legyen zárt kivitelű, mechanikailag ellenálló anyagból készüljön, amely csak szerszámmal, vagy roncsolással bontható, ill. mozdítható el rögzített telepítési helyéről.
- Nyitható burkolatú kialakítás esetén annak felnyitása váltson ki szabotázsjelzést.

• Infrasarkanar sorompók

- A burkolaton belül legyen lehetőség mind az adó-, mind a vevőegység esetében a helyi beállításokhoz hozzáférni, illetve a távvezérlés beállítására és beállítására.
- Burkolata legyen zárt kivitelű, mechanikailag ellenálló anyagból készüljön, amely csak szerszámmal, vagy roncsolással bontható, ill. mozdítható el rögzített telepítési helyéről.
- Az eszköz adó- és vevőrészeinek egyaránt rendelkeznie kell a burkolat felnyitását érzékelő szabotázsvédelemmel.

• Fúrás- és rezgésérzékelő

- Burkolat rendelkezzen kényelmes szabályozási lehetőséggel, amely csak szerszámmal, vagy roncsolással bontható, ill. mozdítható el rögzített telepítési helyéről.
- Az érzékelők rendelkezzenek a burkolat felnyitását érzékelő szabotázsvédelemmel.

• Testhang érzékelő

- Érzékelő jelezze a fúrásalkülső sugárzó átható lési törség okozta rezgéseken túl a hőhatással járó támadási kísérleteket is.

- Burkolata legyen zárt kivitelű, mechanikailag ellenálló anyagból készüljön, amely csak szerszámmal, vagy roncslással bontható, ill. mozdítható el rögzített telepítési helyéről.
- Rendelkezzen a burkolat felnyitása, valamint az eszköznek a telepítési helyéről történő eltávolítása esetére azt érzékelő szabotázsvédelemmel.

1.b.3. Tervvédelem eszközeivel szemben támasztott követelmények

Valamennyi eszköztípus rendelkezzen a burkolat felnyitását érzékelő szabotázsjelzést kiváltó beépített kapcsolóeszközzel.

A burkolat legyen zárt kivitelű, mechanikailag ellenálló anyagból készüljön, amely csak szerszámmal, vagy roncslással bontható, ill. mozdítható el rögzített telepítési helyéről.

• Passzívinfra mozgásérzékelő

- Érzékelje és jelezze a normál sebességű emberi mozgást az érzékelési terület
- ~~Natúrán kívül~~ téves jelzés az érzékelőt közvetlenül ért meleg légmozgás, ill. fényjelenségek hatására.
- Rendelkezzen legalább dual piroelemmel.
- Rendelkezzen automatikus hőkompenzációval.
- Rendelkezzen a visszajelző LED letiltásának lehetőségével.
- Üzembiztosan működjön a 10,5 - 13,8 V tápfeszültségi tartományban.

• Mikrohullámú mozgásérzékelő (MW)

- Érzékelje és jelezze a normál sebességű emberi mozgást az érzékelési terület
- ~~Natúrán kívül~~ téves jelzés az érzékelő közelében működő fluoreszcens világítótest által okozott zavarás hatására.
- Rendelkezzen a visszajelző LED letiltásának lehetőségével.
- Üzembiztosan működjön 10,5 - 13,8 V tápfeszültségi tartományban.
- Az eszköz rádiófrekvenciás (RF) paraméterei feleljenek meg a vonatkozó hatósági előírásoknak.

• Ultrahangos mozgásérzékelő (UH)

- Érzékelje és jelezze a normál sebességű emberi mozgást az érzékelési terület
- ~~Natúrán kívül~~ téves jelzés az érzékelőt közvetlenül érő idegen, nem saját hangforrás hatására.
- Rendelkezzen a visszajelző LED letiltásának lehetőségével.
- Üzembiztosan működjön 10,5 □ 13,8 V tápfeszültségi tartományban.

• Kombinált mozgásérzékelő (passzívinfra+mikrohullámú, vagy passzívinfra+ultrahangos)

- Érzékelje és jelezze a normál sebességű emberi mozgást az érzékelési terület
- ~~Natúrán kívül~~ téves jelzés a két érzékelő logikai ÉS kapcsolata esetén történjen.
- Rendelkezzen legalább dual piroelemmel.
- Rendelkezzen automatikus hőkompenzációval.
- Ne történjen téves jelzés az érzékelő közelében működő fluoreszcens világítótest zavarása hatására (PIR+MW esetén), illetve idegen nem saját hangforrás hatására (PIR+UH esetén)

- Rendelkezzen a visszajelző LED-ek letiltásának lehetőségével.
- Üzembiztosan működjön a 10,5 - 13,8 V tápfeszültségi tartományban.
- Az eszköz rádiófrekvenciás (RF) paraméterei feleljenek meg a vonatkozó hatósági előírásoknak.

1.b.4. Személyvédelmi eszközzel szemben támasztott követelmények

- **Támadásjelző**

- ~~Burkolata legyen zárt kivitelű, mechanikailag ellenálló anyagból készüljön, amely csak szerszámmal, vagy roncsolással bontható, ill. mozdítható el rögzített telepítési helyéről.~~
- Rendelkezzen a burkolat felnyitását érzékelő szabotázsvédelemmel.

- **Biztonsági ködképző eszköz**

- A védett helyiségben csökkentse a látótávolságot maximum 1 méterre az aktivizálástól számított 60 másodpercen belül és tartson ki legalább 10 percen keresztül.
- Burkolata legyen zárt kivitelű, mechanikailag ellenálló anyagból készüljön, amely csak szerszámmal, vagy roncsolással bontható, ill. mozdítható el rögzített telepítési helyéről.
- Rendelkezzen a burkolat felnyitását érzékelő szabotázsvédelemmel.
- A tápegységgel és a másodlagos táplálást biztosító akkumulátorral közös egységet képezzen.

1.b.5. Riasztásjelző eszközzel szemben támasztott követelmények

- A kültéri hangjelző hangnyomás szintje a készüléktől mért 1 m távolságban érje el a 110 dB-t, a beltéri a 80 dB-t.
- A fényjelző sárga színű, villogó, minimálisan 200 lx fényerejű legyen.
- A kültéri riasztásjelző eszközök rendelkezzenek saját tápegységgel, amelynek elsődleges táplálása a behatolásjelző központról történik. A másodlagos táplálást a közös burkolatban található folyamatosan töltött akkumulátor biztosítsa. Töltéskimaradás esetén a hang/fényjelző automatikus riasztást hajtson végre.
- A kültéri hang/fényjelző burkolata kialakításának olyannak kell lenni, hogy megakadályozza, vagy késleltesse a habosító anyag befújásával történő szabotálást.
- A burkolat legyen zárt kivitelű, mechanikailag ellenálló anyagból készüljön, amely csak szerszámmal, vagy roncsolással bontható, ill. mozdítható el rögzített telepítési helyéről.
- A kültéri hang/fényjelző rendelkezzen a burkolat felnyitása, valamint a falról történő levétel esetére szabotázsvédelemmel.

1.c. A teljeskörű elektronikai jelzőrendszer telepítésével szemben támasztott követelmények

- A rendszerben csak a MABISZ által a teljeskörű elektronikai jelzőrendszer elemeként besorolt eszközök alkalmazhatók.
- A behatolásjelző központ a védett téren belül kerüljön telepítésre.
- A jelzővonalakon az érzékelők telepítése úgy történjen, hogy jelzés esetén bármelyikük egyenként azonosítható legyen.
- Vezetéktoldás csak szabotázsvedett kötődobozban történhet.
- A rendszer élesítése/hatástalanítása kezelőegységgel, vagy blokkzárral történhet. Ha a kezelőegység védett térben helyezkedik el, a kezelésre legfeljebb 20 másodperc állhat rendelkezésre. Amennyiben a kezelő az őrzést végző szolgálatnál kerül telepítésre, az időkorláttól el lehet tekinteni.
- Hat számjegyes kódok használata esetén a kezelő védett téren kívül is elhelyezhető, de gondoskodni kell arról, hogy mechanikailag védett, kulccsal nyitható dobozban kerüljön elhelyezésre.
- A jelzővonalakon ellenállásos lezárást kell alkalmazni, amelyek jelzővonalra történő csatlakoztatását az érzékelő oldalon kell elvégezni.
- A behatolásjelző központot el kell látni a burkolat felnyitása esetén szabotázsjelzést kiváltó beépített kapcsolóeszkővel.
- Az elektronikai jelzőrendszer összes elemének folyamatos ellenőrzésére jelzővonalakat (szabotázsvezetéseket) kell kiépíteni, melyek jelzése csak megfelelő hozzáférési jogosultság esetén kapcsolható ki.
- A szabotázsvezetékek jelzéseit - nem élesbe kapcsolt állapotban is - a kezelő számára a rendszernek optikailag és akusztikusan is jeleznie, illetve tárolnia kell.
- A rendszer csak akkor legyen élesíthető, ha minden érzékelője alaphelyzetben van és minden részegysége üzemképes.
- Élesbe kapcsolt állapotban a behatolásjelző központnak valamennyi jelzővonalat, vezérlő berendezést, felügyelnie kell, és a jelzés vétele után egy másodpercen belül riasztania kell.
- A nyílászárók védelmét úgy kell kialakítani, hogy a felszerelésre kerülő eszközök külső fizikai támadás ellen védettek legyenek, és már a nyílászáró nyitási kísérletét jelző elmozdulását érzékeljék.
- Az üvegfelületek védelme során a felszerelésre kerülő eszközök ismerjék fel az adott üvegtípus sajátos törési, vágási akusztikus jellemzőit, elhelyezésük az érzékelési karakterisztikáknak, a védendő felület méretének, a környezeti feltételeknek feleljen meg.
- Az elektronikai jelzőrendszerben használt mozgásérzékelők felszerelése a várható behatolási irányoknak megfelelően a jellemző műszaki adatok és érzékelési karakterisztikák figyelembevételével történjen.
- A mikrohullámú mozgásérzékelőket úgy kell telepíteni, hogy a védett helyiségen kívüli mozgásokat ne érzékeljék.
- A veszélyeztetett objektumokban dolgozók biztonsága érdekében lehetővé kell tenni a támadások rejtett jelzését. Támadásjelző rendszer telepítésénél a személyvédelmet rögzített és / vagy mobil, rádiófrekvenciás eszközök alkalmazásával kell biztosítani. A támadásjelző eszközök rögzített változatai csak védett helyen, rejtve, szabotázsvedett kivitelben telepíthetők, és 24 órás üzemmódban kell működniük. Telepítésük úgy történjen, hogy jelzés esetén egyenként is azonosíthatók legyenek. A támadásjelző működtetése esetén az elektronikai jelzőrendszernek a helyszínen nem észlelhetően, csendes riasztásként kell a beavatkozó erők felé elküldeni a jelzést.

- A személyvédelem kialakításához, úgy kell kiválasztani az biztonsági ködképző eszközt, hogy karakterisztikája alapján az egész védett helyiséget lefedje. Ellenkező esetben több eszköz elhelyezése szükséges. A telepítés során figyelni kell a fűvókák letakarás elleni védelmére.
- Az értéktárolók védelmét a falazat minőségétől függetlenül felület- és térvédő eszközökkel kell kiegészíteni. A felületvédelem kialakításához, úgy kell kiválasztani az érzékelő eszközt, hogy érzékenységi karakterisztikája alapján az egész védeni kívánt felületet lefedje. Ellenkező esetben több érzékelő elhelyezése szükséges.
- A távfelügyeleti átjelzést úgy kell kialakítani, hogy az egyéb kommunikációra is használt, közös átviteli utak riasztásjelzés esetén mindenképpen a riasztásátvitel rendelkezésére álljanak.
- A helyi riasztásjelzés legalább két darab kültéri jelzőeszközzel történjen. Ezek közül legalább az egyik eszköz saját akkumulátorral is rendelkező, feszültségelvétellel indított, hang/fényjelző legyen.
- Riasztásjelzés céljából a hang/fényjelző és hangjelző készülékeket az épületen kívül úgy kell felszerelni, hogy ne lehessen egyszerű eszközökkel elérni őket, és egymástól az épület adottságához igazodva, egymástól a lehető legtávolabb kerülve, a lehető legnagyobb figyelemfelkeltő hatást biztosítsák.
- A kültéri riasztásjelző eszközt annak valamennyi rögzítési pontját felhasználva kell a felületre szerelni.
- A hangjelzésnek a riasztást kiváltó ok megszűnte után 1-3 percen belül automatikusan meg kell szűnnie, illetve kizárólag az arra illetékes kezelő vagy karbantartó által a kezelőről kikapcsolhatónak kell lennie. A rendszer a riasztásjelzés leállítását követően továbbra is maradjon éles állapotban.
- A rendszer energiaellátását két - egymástól független - energiaforrás: az elektromos hálózat és az arról automatikusan töltött akkumulátor(csoport) biztosítsa.
- Indokolt esetben az elektronikai jelzőrendszer másodlagos táplálását biztosító akkumulátor szabotázsvédett, különálló házban is elhelyezhető. Ebben az esetben gondoskodni kell az összekötő tápkábel szabotázsvédelméről is!
- A 230 V, 50 Hz-es hálózat kimaradása esetén az elektronikai jelzőrendszer a másodlagos táplálásról minimum 72 órán keresztül működőképes legyen, majd ennek lemerülése esetén egy riasztási ciklust hajtson végre.
- Az elsődleges táplálás kimaradása a kezelőegységen kerüljön kijelzésre.
- A szabadtéri és a védett téren kívüli vezetéseket falon belül vagy acél védőcsőben kell vezetni.

2. RÉSZLEGES ELEKTRONIKAI JELZŐRENDSZER

Részleges az elektronikai jelzőrendszer, ha teljeskörű elektronikai felületvédelem és legalább csapdaszerű elektronikai térvédelem van kialakítva. A riasztásjelzés a helyszínen - a környezetet riasztva □ történik.

Csapdaszerű az elektronikai térvédelem,

ha az elektronikai jelzőrendszer - éles üzemmódban - a védett objektumban található veszélyeztetett tárgyak, kiemelt térségek megközelítési útvonalait felügyeli.

Részleges a helyi riasztásjelzés,

ha az elektronikai jelzőrendszer a riasztással a védett objektum környezetét értesíti.

Részleges a távfelügyeleti átjelzés,
ha az elektronikai jelzőrendszer a riasztást távfelügyeleti központba küldi.

A részleges elektronikai jelzőrendszerekkel szemben támasztott általános követelmények:

A részleges elektronikai jelzőrendszerrel szemben támasztott általános követelmények megegyeznek a teljeskörű rendszerrel leírtakkal.

2.b. A részleges elektronikai jelzőrendszerben alkalmazásra kerülő eszközökkel szemben támasztott követelmények

2.b.1. Behatolásjelző központtal szemben támasztott követelmények

- A burkolat legyen zárt kivitelű, mechanikailag ellenálló anyagból készüljön, amely csak szerszámmal, vagy roncsolással bontható, ill. mozdítható el rögzített telepítési helyéről.
- A kezelőegység vizuális- és/vagy hangjelzés formájában a jogosultsági szintnek megfelelően jelezze az elektronikai jelzőrendszer állapotát.
- A behatolásjelző központ hatástalanított üzemmódban is felügyelje a rendszer érzékelőinek állapotát. Élesített üzemmódban az érzékelőkről érkező jelzések alapján adjon ki riasztásjelzést.
- A behatolásjelző központ jelezze saját belső rendszere, az érzékelők, valamint a jelzésátviteli rendszer meghibásodását.
- Az elektronikai jelzőrendszer kezelése jogosultságfüggő, az engedélyezett felhasználókon kívül más személy részére nem hozzáférhető. Legyen legalább két hozzáférési szint (felhasználó, telepítő/szerviz).
- A személyi kódoknak minimum 4 számjegyűeknek kell lenniük.
- A hozzáférési kódvariációk lehetséges száma elektronikus eszköz használata esetén legalább 10.000, mechanikus kulcs használata esetén legalább 3.000 legyen.
- Az eseményeket dátum és időpont megjelöléssel egy legalább 250 eseményt tárolni képes memóriában kell naplózni.
- Rendelkezzen legalább 4 önállóan programozható felhasználói kóddal.
- Rendelkezzen minimum 2 darab szabadon programozható kimenettel.
- Az elsődleges tápellátás a 230 V, 50 Hz-es elektromos hálózatról történjen. A teljes elektronikai jelzőrendszer energiaellátását a behatolásjelző központon keresztül kell biztosítani, ill. felügyelni.
- Az elsődleges tápellátás kiesése esetére biztosított legyen az elektronikai jelzőrendszer autonóm, másodlagos táplálása védelmi fokozatának megfelelő időtartamban.
- A behatolásjelző központ a tápegységgel és a másodlagos táplálást biztosító akkumulátorral lehetőleg közös egységet képezzen
- A behatolásjelző központnak rendelkeznie kell a burkolat feszegetését, nyitását és az eszköznek a telepítési helyéről történő elmozdítását jelző szabotázs védelemmel.

2.b.2. Felület-, tér-, és személyvédelem eszközeivel szemben támasztott követelmények

A felület-, tér-, és személyvédelmi eszközök jellemzőinek meg kell felelniük a teljeskörű kategóriával (1.b.2, 1.b.3, 1.b.4 pont) szemben támasztott követelményeknek.

2.b.3. Riasztásjelző eszközökkel szemben támasztott követelmények

A riasztásjelző eszközök jellemzőinek meg kell felelniük a teljeskörű kategóriával (1.b.5. pont) szemben támasztott követelményeknek a következő eltérésekkel:

- a kültéri hangjelző hangnyomás szintje a készüléktől mért 1 m távolságban érje el a 100 dB-t,
- nem elvárás a habosító anyag befújásával történő szabotálás gátlása.

2.c. A részleges elektronikai jelzőrendszer telepítésével szemben támasztott követelmények

- A rendszerben csak a MABISZ által legalább a részleges elektronikai jelzőrendszer elemeként besorolt eszközök alkalmazhatók.
- A behatolásjelző központ a védett téren belül kerüljön telepítésre.
- Egy jelzővonalon több érzékelő is telepíthető oly módon csoportosítva, hogy jelzés esetén a sértett terület könnyen azonosítható legyen.
- A vezetékek toldása falban lévő védőcsőben, vagy rejtett szerelés esetén forrasztott kivitelben zsugorcsővel védve is történhet.
- A rendszer élesítése/hatástalanítása kezelőegységgel, vagy blokkzárral történhet. Ha a kezelőegység védett térben helyezkedik el, a kezelésre legfeljebb 30 másodperc állhat rendelkezésre. Amennyiben a kezelő az őrzést végző szolgálatnál kerül telepítésre, az időkorláttól el lehet tekinteni.
- Hat számjegyes kódok használata esetén a kezelő védett téren kívül is elhelyezhető, de gondoskodni kell arról, hogy mechanikailag védett, kulccsal nyitható dobozban kerüljön elhelyezésre.
- A jelzővonalakon ellenállásos lezárást kell alkalmazni, amelyek jelzővonalra történő csatlakoztatását az érzékelő oldalon kell elvégezni.
- A behatolásjelző központot el kell látni a burkolat felnyitása esetén szabotázsjelzést kiváltó beépített kapcsolóeszkővel.
- Az elektronikai jelzőrendszer összes elemének folyamatos ellenőrzésére jelzővonalakat (szabotázsvonalakat) kell kiépíteni, melyek jelzése csak megfelelő hozzáférési jogosultság esetén kapcsolható ki.
- A szabotázsvonalak jelzéseit - nem élesbe kapcsolt állapotban is - a kezelő számára a rendszernek optikailag és akusztikusan is jeleznie, illetve tárolnia kell.
- A rendszer csak akkor legyen élesíthető, ha minden érzékelője alaphelyzetben van és minden részegysége üzemképes.
- Élesbe kapcsolt állapotban a behatolásjelző központnak valamennyi jelzővonalat, vezérlő berendezést, felügyelnie kell, és a jelzés vétele után egy másodpercen belül riasztania kell.
- A nyílászárók védelmét úgy kell kialakítani, hogy a felszerelésre kerülő eszközök külső fizikai támadás ellen védettek legyenek, és már a nyílászáró nyitási kísérletét jelző elmozdulását érzékeljék.

- Az üvegfelületek védelme során a felszerelésre kerülő eszközök ismerjék fel az adott üvegtípus sajátos törési, vágási akusztikus jellemzőit, elhelyezésük az érzékelési karakterisztikáknak, a védendő felület méretének, a környezeti feltételeknek feleljen meg.
- Az elektronikai jelzőrendszerben használt mozgásérzékelők felszerelése a várható behatolási iránynak megfelelően a jellemző műszaki adatok és érzékelési karakterisztikák figyelembevételével történjen.
- A mikrohullámú mozgásérzékelőket úgy kell telepíteni, hogy a védett helyiségen kívüli mozgást ne érzékeljék.
- A veszélyeztetett objektumokban dolgozók biztonsága érdekében lehetővé kell tenni a támadások rejtett jelzését. Támadásjelző rendszer telepítésénél a személyvédelmet rögzített és /vagy mobil, rádiófrekvenciás eszközök alkalmazásával kell biztosítani. A támadásjelző eszközök rögzített változatai csak védett helyen, rejtve, szabotázsvedett kivitelben telepíthetők, és 24 órás üzemmódban működjenek. Telepítésük úgy történjen, hogy jelzés esetén egyenként is azonosíthatók legyenek. A támadásjelző működtetése esetén az elektronikai jelzőrendszernek a helyszínen nem észlelhetően, csendes riasztásként kell a beavatkozó erők felé elküldeni a jelzést.
- A távfelügyeleti átjelzést úgy kell kialakítani, hogy az egyéb kommunikációra is használt közös átviteli utak riasztásjelzés esetén mindenképpen a riasztásátvitel rendelkezésére álljanak.
- A helyi riasztásjelzés legalább egy darab másodlagos táplálással is rendelkező, feszültségvételrel indított kültéri hang/fényjelző eszközről történjen.
- Riasztásjelzés céljából a hang/fényjelző készüléket az épületen kívül úgy kell felszerelni, hogy ne lehessen egyszerű eszközökkel elérni, és az épület adottságához igazodva a lehető legnagyobb figyelemfelkeltő hatást biztosítsa.
- A kültéri riasztásjelző eszközt annak valamennyi rögzítési pontját felhasználva kell a felületre szerelni.
- A hangjelzésnek a riasztást kiváltó ok megszűnte után 1-3 percen belül automatikusan meg kell szünnie, illetve kizárólag az arra illetékes kezelő vagy karbantartó által a kezelőről lekapcsolhatónak kell lennie. A rendszer a riasztásjelzés leállítását követően továbbra is maradjon éles állapotban.
- A rendszer energiaellátását két - egymástól független - energiaforrás: az elektromos hálózat és az arról automatikusan töltött akkumulátor(csoport) biztosítsa.
- Indokolt esetben az elektronikai jelzőrendszer másodlagos táplálását biztosító akkumulátor szabotázsvedett, különálló házban is elhelyezhető. Ebben az esetben gondoskodni kell az összekötő tápkábel szabotázsvedelméről is!
- A 230 V, 50 Hz-es hálózat kimaradása esetén az elektronikai jelzőrendszer a másodlagos táplálásról minimum 48 órán keresztül működőképes legyen, majd ennek lemerülése esetén egy riasztási ciklust hajtson végre.
- Az elsődleges táplálás kimaradása a kezelőegységen kerüljön kijelzésre.
- A szabadtéri és a védett téren kívüli vezetékeket falon belül vagy acél védőcsőben kell vezetni.

3. MINIMÁLIS ELEKTRONIKAI JELZŐRENDSZER

Minimális az elektronikai jelzőrendszer, ha a járó-, illetve megközelítési szinttől mérve 3 méternél kisebb alsó párkány- (küszöb-) magassággal rendelkező, 30x30 cm-nél nagyobb

egybefüggő felületű nyílászárókra kiterjed az elektronikai felületvédelem, vagy csapdaszerű elektronikai térvédelem van kialakítva.

3.a. A minimális elektronikai elektronikai jelzőrendszerekkel szemben támasztott általános követelmények

A telepített rendszer rendelkezzen a következő okmányokkal:

- kivitelezői nyilatkozat,
- rendszerleírás,
- kezelési utasítás.

Az elektronikai jelzőrendszer részei:

- behatolásjelző központ,
- kezelőegység,
- érzékelő(k),
- riasztásjelző,
- jelzésátviteli rendszer,
- tápellátás.

A minimális elektronikai jelzőrendszer részegységei nem szükségszerűen rendelkeznek szabotázs védelemmel.

3.b. A minimális elektronikai jelzőrendszerben alkalmazásra kerülő eszközökkel szemben támasztott követelmények

3.b.1. Behatolásjelző központtal szemben támasztott követelmények

- A burkolat legyen zárt kivitelű, mechanikailag ellenálló anyagból készüljön, amely csak szerszámmal, vagy roncsozóval bontható, ill. mozdítható el rögzített telepítési helyéről.
- A kezelőegység vizuális- és/vagy hangjelzés formájában jelezze az elektronikai jelzőrendszer állapotát.
- A behatolásjelző központ hatástalanított üzemmódban is felügyelje a rendszer érzékelőinek állapotát. Élesített üzemmódban az érzékelőkről érkező jelzések alapján adjon ki riasztásjelzést.
- A behatolásjelző központ jelezze saját belső rendszere, az érzékelők, valamint a jelzésátviteli rendszer meghibásodását.
- Az elektronikai jelzőrendszer kezelése jogosultságfüggő, az engedélyezett felhasználókon kívül más személy részére nem hozzáférhető.
- A személyi kódoknak minimum 3 számjegyeknek kell lenniük.
- A hozzáférési kódvariációk lehetséges száma elektronikus eszköz használata esetén legalább 1000, mechanikus kulcs használata esetén legalább 300 legyen.
- Az eseményeket dátum és időpont megjelöléssel egy legalább 50 eseményt tárolni képes memóriában kell naplózni.
- Az elsődleges tápellátás a 230 V, 50 Hz-es elektromos hálózatról történjen.
- Az elsődleges tápellátás kiesése esetén biztosítani kell az elektronikai jelzőrendszer autonóm másodlagos táplálását védelmi fokozatának megfelelő időtartamban.

- A behatolásjelző központ a tápegységgel és a másodlagos táplálást biztosító akkumulátorral lehetőleg közös egységet képezzen. Külső tápegység alkalmazása esetén, az rendelkezzen hatályos érintésvédelmi engedéllyel és CE jelzéssel.

3.b.2. Az elektronikai jelzőrendszer további eszközeivel szemben támasztott követelmények

Az elektronikai jelzőrendszer további eszközei jellemzőinek □ az elektronikai szabotázs védelem kivételével - meg kell felelniük a részleges kategóriával (2.b.2 és 2.b.3. pont) szemben támasztott követelményeknek.

3.c. A minimális elektronikai jelzőrendszer telepítésével szemben támasztott követelmények

- A rendszerben csak a MABISZ által legalább a minimális elektronikai jelzőrendszer elemeként besorolt eszközök alkalmazhatók.
- A behatolásjelző központ a védett téren belül kerüljön telepítésre.
- Egy jelzővonalon több érzékelő is telepíthető oly módon csoportosítva, hogy jelzés esetén a sértett terület könnyen azonosítható legyen.
- A vezetékek toldása védőcsőben, kábelcsatornában is történhet.
- A rendszer élesítése/hatástalanítása kezelőegységgel, vagy blokkzárral történhet. Amennyiben a kezelő az őrzést végző szolgálatnál kerül telepítésre, az időkorláttól el lehet tekinteni. A vezetékes kezelőeszközök a védett téren belül legyenek felszerelve, ahol a belépési késleltetés nem haladhatja meg a 30 másodpercet.
- A rendszer csak akkor legyen élesíthető, ha minden érzékelője alaphelyzetben van és minden részegysége üzemképes.
- Élesbe kapcsolt állapotban a behatolásjelző központnak valamennyi jelzővonalat, vezérlő berendezést, felügyelnie kell, és a jelzés vétele után 2 másodpercen belül riasztania kell.
- A nyílászárók védelmét úgy kell kialakítani, hogy a felszerelésre kerülő eszközök külső fizikai támadás ellen védettek legyenek, és már a nyílászáró nyitási kísérletét jelző elmozdulását érzékeljék.
- Az üvegfelületek védelme során a felszerelésre kerülő eszközök ismerjék fel az adott üvegtípus sajátos törési, vágási akusztikus jellemzőit, elhelyezésük az érzékelési karakterisztikáknak, a védendő felület méretének, a környezeti feltételeknek feleljen meg.
- Az elektronikai jelzőrendszerben használt mozgásérzékelők felszerelése a várható behatolási irányoknak megfelelően a jellemző műszaki adatok és érzékelési karakterisztikák figyelembevételével történjen.
- A mikrohullámú mozgásérzékelőket úgy kell telepíteni, hogy a védett helyiségen kívüli mozgást ne érzékeljék.
- A helyi riasztásjelzés legalább egy darab másodlagos táplálással is rendelkező, feszültségelvéttel indított kültéri hang/fényjelző eszközről történjen.
- Riasztásjelzés céljából a hang/fényjelző készüléket az épületen kívül úgy kell felszerelni, hogy ne lehessen egyszerű eszközökkel elérni, és az épület adottságához igazodva a lehető legnagyobb figyelemfelkeltő hatást biztosítsa.
- A kültéri riasztásjelző eszközt annak valamennyi rögzítési pontját felhasználva kell a felületre szerelni.
- A hangjelzésnek a riasztást kiváltó ok megszűnte után 1-3 percen belül automatikusan meg kell szünnie, illetve kizárólag az arra illetékes kezelő vagy karbantartó által a

kezelőről lekapcsolhatónak kell lennie. A rendszer a riasztás jelzés leállítását követően továbbra is maradjon éles állapotban.

- A rendszer energiaellátását két - egymástól független - energiaforrás: a 230 V, 50 Hz-es elektromos hálózat és az arról automatikusan töltött akkumulátor biztosítja.
- A 230 V, 50 Hz-es hálózat kimaradása esetén az elektronikai jelzőrendszer a másodlagos táplálásról minimum 24 órán keresztül működőképes legyen, majd ennek lemerülése esetén egy riasztási ciklust hajtson végre.
- Az elsődleges táplálás kimaradása a kezelőegységen kerüljön kijelzésre.

4. VEZETÉKNÉLKÜLI ELEKTRONIKAI JELZŐRENDSZER

Vezetéknélküli az elektronikai jelzőrendszer, ha a jelzésátvitel a behatolásjelző központ és a rendszer elemei között rádiófrekvenciás (RF) úton történik.

Az elektronikai jelzőrendszer elemeinek besorolását az 1.-3. sz. fejezetekben meghatározottakon túl a rádiós összeköttetés minősége, az aktív elemek táplálási megoldása, ill. a szabotázs védelem kiegészítései határozzák meg.

Az eszközök rádiófrekvenciás paraméterei feleljenek meg a vonatkozó hatósági előírásoknak.

A behatolásjelző központ és az elektronikai jelzőrendszer bármely más eleme közötti kapcsolat megszakadását, ill. szabotázs állapotba kerülését a kezelőegység jelezze ki és ebben az állapotban a rendszert ne lehessen élesíteni.

A vezetéknélküli elektronikai jelzőrendszer valamennyi elemének burkolata legyen zárt kivitelű, mechanikailag ellenálló anyagból készüljön, amely csak szerszámmal, vagy roncsolással bontható, ill. mozdítható el rögzített telepítési helyéről.

4.a. Teljeskörű vezetéknélküli jelzőrendszer

- A teljeskörű vezetéknélküli jelzőrendszer teljesíti a teljeskörű vezetékes rendszerekre vonatkozó követelményeket.
- A rendszer elemek vezetéknélküli összeköttetésekre vonatkozó RF paraméterei feleljenek meg az MSZ EN 50131-5-3 szabvány alapján a 3., ill. 4. biztonsági fokozatoknak.
- Az elektronikai jelzőrendszer valamennyi eleme rendelkezzen eltávolítás és érzékelési irány módosítása elleni szabotázs védelemmel, kivéve a hordozható egységeket.
- Az eszközök antennáit ne lehessen eltávolítani az eszköz burkolatának felnyitása nélkül, továbbá az antennák szabotázs okozta teljesítménycsökkenése generáljon szabotázs jelzést.
- A vezetéknélküli érzékelők a tápellátásukat biztosító telepek feszültségének üzemi szint alá csökkenése előtt legalább 30 nappal küldjenek hibaüzenetet a behatolásjelző központnak.

4.b. Részleges vezetéknélküli jelzőrendszer

- A részleges vezetéknélküli jelzőrendszer teljesíti a részleges vezetékes rendszerekre vonatkozó követelményeket.
- A rendszer elemek vezetéknélküli összeköttetéseire vonatkozó RF paraméterek feleljenek meg az MSZ EN 50131-5-3 szabvány alapján a 2. biztonsági fokozatoknak.

- Az elektronikai jelzőrendszer valamennyi eleme rendelkezzen eltávolítás elleni szabotázs védelemmel, kivéve a hordozható egységeket.
- Az eszközök burkolaton kívüli antennáinak szabotázs okozta teljesítménycsökkenése generáljon szabotázs jelzést.
- A vezeték nélküli érzékelők a tápellátásukat biztosító telepek feszültségének üzemi szint alá csökkenése előtt legalább 20 nappal küldjenek hibaüzenetet a behatolásjelző központnak.

4.c. Minimális vezeték nélküli jelzőrendszer

- A minimális vezeték nélküli jelzőrendszer teljesíti a minimális vezetékes rendszerekre vonatkozó követelményeket.
- A rendszer elemek vezeték nélküli összeköttetéseire vonatkozó RF paraméterek feleljenek meg az MSZ EN 50131-5-3 szabvány alapján az 1. biztonsági fokozatnak.
- Az elektronikai jelzőrendszer valamennyi eleme rendelkezzen eltávolítás elleni szabotázs védelemmel, kivéve a hordozható egységeket.
- Az eszközök burkolaton kívüli antennáinak szabotázs okozta teljesítménycsökkenése generáljon szabotázs jelzést.
- A vezeték nélküli érzékelők a tápellátásukat biztosító telepek feszültségének üzemi szint alá csökkenése előtt legalább 10 nappal küldjenek hibaüzenetet a behatolásjelző központnak.

C/II. fejezet

A MABISZ BELÉPTETŐ RENDSZEREKKEL SZEMBEN TÁMASZTOTT VIZSGÁLATI KÖVETELMÉNYEI

A beléptető rendszer felügyeli, ellenőrzi és dokumentálja a védett objektumban történő mozgásokat. A beléptető rendszer akadályozza és/vagy jelzi a jogosulatlan áthaladást, ill. belépési kísérleteket.

A beléptető rendszer részei:

- beléptető terminál;
- beléptető vezérlőegység;
- a terminálok között, valamint terminálok és a központi egység közötti adatátviteli hálózat;
- azonosító eszköz, amely a felismeréshez szükséges adatokat tartalmazza.

1. A RENDSZER ALKOTÓ ELEMEIVEL SZEMBEN TÁMASZTOTT KÖVETELMÉNYEK

a. A beléptető terminál

Az azonosító eszközön kódolt formában tárolt információ, vagy valamilyen, emberre jellemző tulajdonság alapján azonosítja az adott személyt, aki számára a rendszer a jogosultságnak megfelelően engedélyezi, vagy tiltja az adott beléptető ponton történő áthaladást.

A beléptető terminálok részei

- A **felismerő egység** olyan eszköz, amely memorizált információ, vagy egy azonosító eszközön kódolt formában tárolt információ, vagy valamilyen emberre jellemző

tulajdonság alapján azonosítja az adott személyt. (Pl. beléptető pont olvasó, billentyűzet stb.)

- A **feldolgozó egység** feladata a felismerő egység által azonosított személy jogosultságának megfelelő engedélyezési, ill. tiltási utasítások kiadása. A feldolgozó egység feladata továbbá, az illetéktelen, és az erőszakos behatolási kísérletek jelzésére szolgáló berendezés vezérlő jeleinek előállítása.
- A **beléptető pont interfész** feladata, hogy vezérlő jeleket szolgáltatson a beléptető pont forgalmát szabályozó elektromechanikus eszköz számára (pl. ajtó, forgókar, zsiliprendszer stb.), amely képes akadályozni a védett területre történő illetéktelen bejutási kísérletet.

A beléptető terminálok alapvető tulajdonságai védelmi szintjüknek megfelelően (az **M** magas biztonsági szintű, a **K** közepes biztonsági szintű, az **A** alacsony biztonsági szintű rendszer):

Tulajdonságok	M	K	A
A beléptető terminálnak autonóm módon tárolnia kell a belépési jogosultság megállapításához szükséges összes adatot.	✓	✓	✓
Tudás alapú azonosítás a belépő személy által megjegyzett adatok szerint (pl. jelszó, számkód, stb.).			✓
Azonosítás kódolt azonosító eszköz, vagy biometrikus adatok alapján.		✓	
Azonosítás az előző módszerek közül legalább kettő együttes alkalmazásával.	✓		
Érzékelni és a felügyeleti központ felé jeleznie kell az erőszakos behatolási kísérleteket.	✓	✓	
Érzékelni és a környezetének jeleznie kell a jogosulatlan behatolási kísérleteket.	✓	✓	✓
Idő szerinti jogosultságkezelés.	✓	✓	
Elektromechanikus áteresztő berendezéseket tudjon vezérelni.	✓	✓	✓
Legyen benne eseménynaplózási lehetőség,	✓	✓	
Hálózati feszültség kimaradás esetén a beléptető pont eseménynaplójának adatait (min. 2000) legalább a táblázatban feltüntetett, a védelmi szintnek megfelelő ideig képes legyen megőrizni.	120 h	60 h	24 h
Lehetőség a központi üzemmódból a kapcsolat megszakadása esetén autonóm üzemmódba történő automatikus átkapcsolásra.	✓	✓	
Mind mechanikai, mind elektronikus védelemmel rendelkezzen kiiktatás, rongálás, illetéktelen adatlekérdezés és adatmegsemmisítés ellen (szabotázsvédelem).	✓	✓	
Saját szünetmentes tápellátás (hálózat, akkumulátor)	✓	✓	

b. A rendszer felügyeletét ellátó központi egység:

A beléptető rendszer felügyeleti központjának alapvető tulajdonságai védelmi szintjüknek megfelelően (az **M** magas biztonsági szintű, a **K** közepes biztonsági szintű, az **A** alacsony biztonsági szintű rendszer):

Tulajdonságok	M	K	A
A terminálokról érkező jeleket értelmezi, és megjeleníti.	✓	✓	
A terminálokról érkező riasztó jelzéseket érzékeli, és a környezetének kijelzi.	✓		
A központi egységen keresztül lehet a rendszerbe táplálni azokat az információkat, melyek a jogosultság eldöntésére szolgálnak	✓	✓	
Legyen képes a munka-, vásár- és ünnepnapok megkülönböztetett kezelésére.	✓	✓	
Rendelkezzen valós idejű órával.	✓	✓	
Legyen benne eseménynaplózási lehetőség, és az eseménynaplóban rögzített adatokhoz csak az arra megfelelő jogosultsággal rendelkező személyek férhessenek hozzá.	✓	✓	
Az eseménynapló adatait a rendszergazda által meghatározott ideig képes legyen tárolni.	✓		
Valamennyi, a rendszerben történő kapcsolatmegszakadás kerüljön naplózásra.	✓	✓	
Legyen képes a terminálok távolról történő programozására	✓	✓	
Mind mechanikai, mind elektronikus védelemmel rendelkezzen kiiktatás, rongálás, illetéktelen adatlekérdezés és adatmegsemmisítés ellen (szabotázs védelem).	✓		
Szünetmentes tápellátás (hálózat, akkumulátor).	✓	✓	
A központ legyen képes felügyelni más vagyónvédelmi rendszereket.	✓		

c. A terminálokat a központtal és egymással összekötő adatátviteli hálózat feladatai:

- A terminálok és a központ, valamint a terminálok egymás között kiépített hálózat feladata, hogy a beléptetési pontokról érkező jelzéseket továbbítsa.
- A hálózatot védőcsőben, az illetéktelen hozzáféréstől védetten kell telepíteni.
- A kiépített hálózatnak a külső EMC zavarokkal szemben magas fokú védelemmel kell rendelkeznie.
- Az esetleges kötéseket csak szabotázs védett kötődobozokban lehet megoldani.

d. A beléptetéshez szükséges adatokat hordozó eszköz:

A személyazonosításra használt eszközök tulajdonságaik szerint az alábbi három csoportba sorolhatók.

- Tudás alapú azonosítás esetén (amit a személy tud, pl. egy személyazonosító kód, amelyet egy billentyűzeten keresztül lehet betáplálni a központi vagy a helyi

jelfeldolgozó egységbe), a felhasználók száma a lehetséges kódok egy ezreléke lehet. A minimális kódszám 10.000.

- Birtoklás alapú azonosítás esetén (amivel a személy rendelkezik, pl. valamilyen kártya, vagy eszköz, ami egy bemeneti egységen keresztül a belépőre jellemző adatokat képes szolgáltatni a jelfeldolgozó egységnek) az azonosítási mód legalább 1.000.000 variációt teyen lehetővé.
- Biometrikus, élettani alapú azonosítás esetén (mérhető, az egyénre jellemző biológiai tulajdonságok, amelyeket a felismerő egységen keresztül a jelfeldolgozó egység felismerni és azonosítani tud), az azonosítási mód legalább 10.000 variációt teyen lehetővé.

C/III. fejezet

BIZTONSÁGI FELÜGYELETI RENDSZEREK KÖVETELMÉNYEI

A felügyeleti és riasztásfogadó rendszerek gyűjtik, feldolgozzák, kijelzik, naplózzák és archiválják a védett objektumokban telepített helyi elektronikai jelzőrendszerek által kiadott riasztási, üzemviteli és állapot információkat (a továbbiakban biztonsági információkat).

1. Biztonsági felügyeleti rendszerek fajtái

- Riasztásfogadó rendszerek, amelyek feladata a felügyeleti és riasztásfogadó központtól nagy távolságra található objektumok védelmét biztosító helyi elektronikai jelzőrendszerek központosított felügyelete.
- Felügyeleti rendszerek, amelyek feladata egy adott objektum védelmét biztosító különféle jelzőrendszerek egységes felügyelete.

2. A biztonsági felügyeleti rendszerek elemei

- a) **Riasztás átviteli rendszer**, amely biztosítja az információáramlást a felügyeleti és riasztásfogadó központ és a felügyelt elektronikai jelzőrendszerek között.
- b) **Felügyeleti és riasztásfogadó központ**, amely irányítja az egész felügyeleti rendszer működését, fogadja, feldolgozza, naplózza a beérkező biztonsági információkat és továbbítja a megjelenítő egység felé.
- c) **Megjelenítő egység**, amely biztosítja a felügyeleti és riasztásfogadó rendszer kezelőfelületét, lehetővé téve a diszpécserek részére az egyszerű használatot.

4. Biztonsági felügyeleti rendszerek besorolási fokozatai

a. Magas szintű biztonsági felügyeleti rendszer jellemzői

- A biztonsági felügyeleti rendszer folyamatosan gyűjti, feldolgozza, archiválja az elektronikai jelzőrendszerek által küldött biztonsági információt.
- A felügyeleti és riasztásfogadó központ szolgáltatásai támogatják és ellenőrzik a diszpécser munkáját, valamint segítik a beavatkozó erők tevékenységét.
- A biztonsági felügyeleti rendszer minden eleme szabotázsvedett.
- A biztonsági felügyeleti rendszer központjában tárolt felhasználói adatbázishoz, valamint az archivált biztonsági információkhoz illetéktelenek nem juthatnak hozzá, nem törölhetik, és nem módosíthatják.

b. Megfelelő szintű biztonsági felügyeleti rendszer jellemzői

- A biztonsági felügyeleti rendszer gyűjti, feldolgozza, archiválja az elektronikai jelzőrendszerek által küldött biztonsági információt.
- A felügyeleti és riasztásfogadó központ szolgáltatásai támogatják a diszpécser munkáját.
- A biztonsági felügyeleti rendszer központi elemei szabotázsvédettek.
- A biztonsági felügyeleti rendszer központjában tárolt felhasználói adatbázishoz, valamint az archivált biztonsági információkhoz illetéktelenek nem juthatnak hozzá, nem törölhetik, és nem módosíthatják.

5. Biztonsági felügyeleti rendszerek besorolási szempontjai

a. Követelmények a magas szintű biztonsági felügyeleti rendszerekkel szemben

a1. Biztonsági információ továbbítása

- Folyamatos, kétirányú a kapcsolattartás a felügyeleti és riasztásfogadó központ, valamint a felügyelt elektronikai jelzőrendszerek között.
- A biztonsági információ (távfelügyeleti alkalmazásoknál riasztórendszerenként legalább nyolcféle) átvitele ellenőrzött módon történik.
- Riasztási üzenetek soron kívüli továbbítása.
- Az információátvitel elégtelenségének, ill. a riasztásátviteli csatorna megszakadásának azonnali kijelzése a felügyeleti és riasztásfogadó központ és a felügyelt riasztórendszer felé.
- Az információátvitel megszakadása esetén a keletkezett biztonsági információ helyszíni tárolása, majd az átvitel helyreállása után automatikus letöltése.
- A riasztási üzenet maximális átviteli ideje: 60 s.
- A riasztásátviteli rendszer elemei, fizikai megvalósításuktól függően feleljenek meg a vonatkozó távközlési hatósági előírásoknak.

a2. Felügyeleti és riasztásfogadó központ

- Minden felügyelt elektronikai jelzőrendszer rendelkezzen központi azonosítási lehetőséggel.
- A felügyeleti és riasztásfogadó központ biztosítsa szöveges és grafikus formában a rendkívüli események kijelzését a következő esetekben:
 - riasztás- és szabotázsállapot a felügyelt elektronikai jelzőrendszerekben és a riasztásátviteli úton;
 - hibaállapot a felügyelt biztonsági elektronikai jelzőrendszerekben és a riasztásátviteli úton;
 - a rendkívüli események okozta állapotváltozások megszűnése, az eredeti állapot visszaállása.
- A felügyeleti és riasztásfogadó központban kerüljenek kijelzésre a felügyelt elektronikai jelzőrendszerek üzemi állapotai és az azokban bekövetkező változások.
- Legyen lehetőség megjeleníteni
 - felügyeleti rendszereknél a védett objektum szintenkénti helyiség részletességű alaprajzát, a telepített érzékelőket és más rendszerelemeket valamint azok állapotát;
 - riasztásfogadó rendszereknél a riasztási üzenet keletkezési helyének pontos meghatározását és a helyszínvázlatot;
 - a kamerák által a felügyeleti és riasztásfogadó központba továbbított képeket azonosítási felirattal;

- a belépési eseményeket;
- a személyzet részére kialakított kezelői felületet.
- A megjelenítő rendszer kezelése grafikus felületen történjen.
- A normál üzemi-, a hiba-, és a rendkívüli esemény színmegjelenítése egymástól eltérő legyen.
- A felügyeleti és riasztásfogadó központ vezérlőegysége - egyidejű hangjelzéssel - vizuálisan jelenítse meg a beérkező riasztás- és hibajelzéseket. A hangjelzés a vétel nyugtázásával szűnjön meg.
- A felügyeleti és riasztásfogadó központ vezérlőegysége rendelkezzen olyan intézkedéstámogató rendszerrel, amely - adatbázisát felhasználva - megjeleníti a veszélyeztetett objektum szükséges adatait, dokumentálja a végrehajtást.
- A felügyeleti és riasztásfogadó központ minden részegysége rendelkezzen felnyitás és hozzáférés elleni szabotázs védelemmel.

a3. Információvédelem

- A felügyeleti és riasztásfogadó központ védett helyiségben kerüljön telepítésre. (Lásd 3. fejezet.)
- A felügyeleti és riasztásfogadó központ vezérléséhez és az adatbázisához való hozzáférés legalább a következő háromszintű hierarchiával legyen védve:
 - kezelői szint (a riasztást generáló objektum adatainak kiolvasása, a tevékenységgel kapcsolatos információk rögzítése),
 - rendszergazda szint (rendszerkarbantartás, archiválás),
 - vezetői szint (az adatbázishoz és az eseménytárhoz való hozzáférés).
- A felügyeleti és riasztásfogadó központ vezérlőegysége időponttal ellátva és névhez kötve naplózza:
 - a beérkező biztonsági információkat,
 - a kezelő által tett intézkedéseket,
 - a vezérlőegység be- és kikapcsolását,
 - a vezérlőegységbe való be- és kilépéseket,
 - az eseménytárhoz történő hozzáférési kísérleteket,
 - az eltárolt adatok archiválásának megtörténtét,
 - az eseménytár törlésének tényét.
 - az adatbázis megváltoztatását.
- A naplózó rendszer biztosítson folyamatos rögzítést, időszakonkénti archiválást és kívánság szerinti nyomtatást.
- Az eseménytár csak az archiválás megtörténte után legyen törölhető.
- Az eseménytár 80 %-os telítettségének állapotát a vezérlőegységnek a kezelő felé jeleznie kell.
- Az eseménytár törlését csak a rendszergazda végezheti.
- A naplózott és az adatbázisban található információ rendelkezzen illetéktelen kiolvasás elleni algoritmikus védelemmel.

a4. A biztonsági felügyeleti rendszer üzemeltetése

- A felügyeleti és riasztásfogadó központ minden részegysége rendelkezzen párhuzamosan működő melegtartalékkal, amely meghibásodás esetén képes legfeljebb egy közlemény kihagyásával automatikusan átvenni a meghibásodott részegység funkcióit.
- A felügyeleti és riasztásfogadó központ összes berendezése rendelkezzen 24 órás autonóm üzemeltetést biztosító szünetmentes táplálással.

b. Követelmények a megfelelő szintű biztonsági felügyeleti rendszerekkel szemben

b1. Biztonsági információ továbbítása

- Kapcsolattartás a felügyeleti és riasztásfogadó központ és a felügyelt elektronikai jelzőrendszerek között.
- A biztonsági információ (távfelügyeleti alkalmazásoknál riasztórendszerenként legalább négyféle) átvitele dokumentáltan megtörténjen.
- Riasztási üzenetek soron kívüli továbbítása.
- Az információátvitel megszakadása esetén a riasztási információ helyszíni tárolása, majd az átvitel helyreállása után automatikus letöltése.
- A riasztási üzenet maximális átviteli ideje a távfelügyeleti rendszereknél: 4 perc.
- A riasztásátviteli rendszer elemei, fizikai megvalósításuktól függően feleljenek meg a vonatkozó távközlési hatósági előírásoknak.

b2. Felügyeleti és riasztásfogadó központ

- Minden felügyelt biztonsági elektronikai jelzőrendszer rendelkezzen központi azonosítási lehetőséggel.
- A felügyeleti és riasztásfogadó központ biztosítsa a rendkívüli események kijelzését a következő esetekben:
 - riasztás- és szabotázsállapot a felügyelt biztonsági elektronikus rendszerekben;
 - hibajelzés a felügyelt biztonsági elektronikus rendszerekben.
- A felügyeleti és riasztásfogadó központban kerüljenek kijelzésre a felügyelt elektronikai jelzőrendszerek üzemi állapotai és az azokban bekövetkező változások.
- Legyen lehetőség megjeleníteni
 - felügyeleti rendszereknél a védett objektum szintenkénti helyiség részletességű alaprajzát, a telepített érzékelőket és más rendszerelemeket valamint azok állapotát;
 - riasztásfogadó rendszereknél a riasztási üzenet helyének azonosítását, a riasztás típusát;
 - a személyzet részére kialakított kezelői felületet.
- A felügyeleti és riasztásfogadó központ vezérlőegysége - egyidejű hangjelzéssel - vizuálisan jelenítse meg a beérkező riasztás- és hibajelzéseket. A hangjelzés a vétel nyugtázásával szűnjön meg.
- A felügyeleti és riasztásfogadó központ egysége rendelkezzen felnyitás és hozzáférés elleni szabotázsvédelemmel.

b3. Információvédelem

- A felügyeleti és riasztásfogadó központ védett helyiségben kerüljön telepítésre. (Lásd 3. fejezet.)
- A felügyeleti és riasztásfogadó központ rendelkezzen a vezérléséhez és az adatbázishoz való illetéktelen hozzáférés elleni védelemmel.
- A felügyeleti és riasztásfogadó központ vezérlőegysége időponttal ellátva naplózza:
 - a beérkező biztonsági információkat,
 - a vezérlőegység be- és kikapcsolását,
 - a vezérlőegységbe való be- és kilépéseket,
 - az eseménytár törlésének tényét.

- A naplózó rendszer biztosítson folyamatos rögzítést és kívánság szerinti nyomtatást.

b4. A biztonsági felügyeleti rendszer üzemeltetése

- A felügyeleti és riasztásfogadó központ összes berendezése rendelkezzen 24 órás autonóm üzemeltetést biztosító szünetmentes táplálással.

6. Elvárások a biztonsági felügyeleti központban teljesített diszpécser-szolgáltatással szemben

a. A felügyeleti és riasztásfogadó központ rendelkezzen a személyzet munkáját szabályozó Működési utasítással, mely tartalmazza a következőket:

- A felügyeleti és riasztásfogadó központ rendeltetése.
- A diszpécser szolgálat szervezeti felépítése, a szolgálat függelmi viszonyai.
- A felügyeleti és riasztásfogadó központban folyó tevékenység részletes szabályozása. (Szolgálat átadás-átvétel, ellenőrzési és jelentési kötelességek, teendő a felügyelt objektumoktól érkező jelzések vétele, ill. azok kimaradása esetén, teendő technikai eszközök meghibásodása esetén, teendő a felügyeleti és riasztásfogadó központot ért támadás, rendkívüli esemény esetén, okmányok vezetése, étkezés és pihenés megszervezése, stb.)
- A felügyeleti és riasztásfogadó központ és a védett objektumok kapcsolatrendszerének meghatározása.
- A felügyeleti és riasztásfogadó központba belépésre jogosultak köre és a belépés módja.

A Működési utasítást a felügyeleti és riasztásfogadó központ ügyeleti helyiségében kell tárolni.

A Működési utasítás mellékletei

- Legfontosabb telefonszámok, kapcsolatok táblázata.
- A fontosabb teendők rövid tevékenységi leírása.
- Eseményről szóló jelentés mintája.
- Előfizetői szerződés minta.
- A felügyeleti és riasztásfogadó központ személyzetének munkaköri leírása.
- Teendők a felügyeleti és riasztásfogadó központban keletkező tűz vagy más rendkívüli esemény bekövetkezése esetén.
- Utasítás a bizalmas dokumentumok, okmányok kezelésére.

A Működési utasítás mellékletei a diszpécser fennakadásmentes tevékenységét segítik, ezért jól látható helyen kell tartani.

b. A felügyeleti és riasztásfogadó központ rendelkezzen Technikai leírással, amely tartalmazza a következőket:

- A biztonsági felügyeleti rendszer felépítése, működési leírása.
- A központi egység kezelési utasítása, egyszerű hibaelhárítás.
- A kihelyezett egységek működési leírása, használati utasítása.

A Technikai leírást a felügyeleti és riasztásfogadó központ ügyeleti helyiségében kell tárolni.

6. A felügyeleti és riasztásfogadó központ fizikai kialakításának elvárásai

- a. A felügyeleti és riasztásfogadó központ felületvédelmének meg kell felelnie a MABISZ □Betöréses lopás- és rablásbiztosítás technikai feltételei□ c. Ajánlásában megfogalmazott, a teljeskörű mechanikai-fizikai védelemmel szemben támasztott elvárásoknak (falazat, földém, padozat, nyílászárók).
- b. Biztosítani kell a felügyeleti és riasztásfogadó központ ügyeleti és technológiai helyiségeibe való belépés engedélyezésének, korlátozásának technikai feltételeit. (Zsilip rendszerű beléptetés, belépés azonosítás, az előtér videó figyelése.)
- c. A felügyeleti és riasztásfogadó központ az átvitel-technikai összeköttetéseken túl, rendelkezzen a bejövő és kimenő telefonhívások végrehajtására használatos, különböző hívószámokkal rendelkező telefonvonalakkal. A helyi távközlési szolgáltatóval kötött szerződés keretében biztosítsa ezen vonalak ráhívás elleni védelmét, ill. a hívószámok titkosítását.
A kimenő hívások biztonsága érdekében a felügyeleti és riasztásfogadó központ rendelkezzen legalább két eltérő rendszerű távbeszélő összeköttetéssel.
- d. A felügyeleti és riasztásfogadó központ és az ott szolgálatot adó személyek védelmére a környezetet is figyelő videó, valamint elektronikus behatolás- és támadásjelző rendszert kell kialakítani, amely közvetlen támadás esetén lehetővé teszi a beavatkozó erők értesítését.
A behatolás- és támadásjelző rendszer rendelkezzen legalább két, eltérő műszaki megoldással kivitelezett jelzésátviteli úttal.
- e. A felügyeleti és riasztásfogadó központ rendelkezzen legalább 30 perces tűzállóságú passzív tűzvédelemmel, tűzjelző rendszerrel és szénmonoxid gázérzékelővel.
- f. Biztosítani kell a védett objektumok és azok tulajdonosainak adatait tároló információtárolók illetéktelen hozzáférés elleni védelmét.
- g. A felügyeleti és felügyeleti és riasztásfogadó központ rendelkezzen olyan készenléti áramforrással, amely a hálózati feszültség kiesése esetén is legalább 24 órán keresztül képes biztosítani a felügyeleti munka ellátását.

8. A biztonsági felügyeleti rendszer dokumentációja

- a) Működési utasítás (ld. 6. fejezet a. pont).
- b) Technikai leírás (ld. 6. fejezet b. pont).
- c) A biztonsági felügyeleti rendszer és elemeinek részletes műszaki dokumentációja
- d) A felügyeleti és felügyeleti és riasztásfogadó központ egységeinek telepítési dokumentációja a főbb részegységek, naplózó egységek azonosításra alkalmas nyilvántartási számai.
- e) A felügyeleti és felügyeleti és riasztásfogadó központ egységeinek karbantartási utasítása és a karbantartások végrehajtását igazoló naplója.
- f) A kihelyezett egységek telepítési/beszerelési utasítása.
- g) Tervezői nyilatkozat.
- h) Kivitelezői nyilatkozat.
- i) Oktatási jegyzőkönyv

C/IV. fejezet

Videórendszer-követelmények

A zártláncú televíziós (CCTV) rendszerek feladata a védett terület képeinek megjelenítése, rögzítése, a rögzített képek kezelése a felhasználó számára.

A tárgyalt eszközök mindegyike rendelkezzen a vonatkozó szabványokban (MSZ EN 50132 szabványcsalád) megadott tartalmú dokumentációval.

1. Kamerákkal és kiegészítőkkal kapcsolatos elvárások

- a) A kamera horizontális felbontása legalább 400 TV sor legyen.
- b) A specifikációban megadott jel/zaj viszony legalább 40 dB legyen.
- c) Rendelkezzen automatikus erősítésszabályozás (AGC) funkcióval.
- d) Rendelkezzen fényerő-szabályzás (ALC) funkcióval.
- e) Rendelkezzen rendszerszinkronizálási lehetőséggel.
- f) A színes kamerák rendelkezzenek automatikus fehér egyensúly beállítási lehetőséggel.
- g) A külső objektíveket használó kamerák C, ill. CS csatlakozó foglalattal rendelkezzenek.
- h) Környezetállósági feltételek kompakt (gyárilag tokozott) kamerák számára:
 - beltéri alkalmazás esetén: +5 - +40 °C környezeti hőmérsékletállóság, legalább IP5x por- és nedvességállóság;
 - kültéri alkalmazás esetén: -25 - -55 °C környezeti hőmérsékletállóság, legalább IP64 por- és nedvességállóság.

Amennyiben a gyári tokozás nem biztosítja az előírt védelmet, a kamerát a fenti követelményeket teljesítő kameraházban kell telepíteni!

További kiegészítő elvárások

- i) A nappali és az éjjeli üzemmódú kameráknál legyenek megadva a következők is:
 - érzékenységi adatok mindkét időszakra vonatkoztatva;
 - üzemmód váltás módja és paraméterei;
 - infraérzékenységi tartomány paraméterei.
- j) Az IP kamerák teljesítsék a következőket is:
 - a képfelvevő eszköz felbontása legyen minimum VGA vagy 4CIF (Common Intermediate Format, 4CIF=704*576 képpont);
 - a kiolvasási sebesség legyen minimum 15 fps (folyamatos mozgás).
- k) A vezeték nélküli kapcsolattal rendelkező kamerák teljesítsék a következőket is:
 - az adatok az RF (rádiófrekvenciás) átviteli csatornán keresztül titkosítva kerüljenek továbbításra;
 - a kamera csak felhasználói névvel és jelszóval legyen elérhető;
 - a központ oldalon a videojel kimaradáson túl az RF zavartatás, ill. teljesítménycsökkenés is váltson ki szabotázsriasztást.
- l) Gyorsmozgatású kamerákkal kapcsolatos elvárások:
 - a kamerák változtatható fókuszú (látószögű) objektívekkel legyenek ellátva;
 - a kamera mozgatórendszere biztosítson:

- 360°-os folyamatos forgatást, változtatható sebességgel,
- legalább 100°-os fokozatmentes függőleges irányú mozgató sebességgel,
- rendelkezni kell alaphelyzet beállítási lehetőséggel;
- rendelkezzen riasztás bemenettel, amelyen beérkező jelzés hatására a kamera a számára előre meghatározott helyzetbe áll;
- rendelkezzen maszkolási lehetőséggel.

2. Képmegjelenítővel kapcsolatos elvárások

- a) Fekete-fehér katódsugárcsőves (CRT) monitor esetén a vízszintes felbontás legyen jobb, mint 600 TV sor.
- b) Színes katódsugárcsőves (CRT) monitor esetén a vízszintes felbontás legyen jobb, mint 500 TV sor.
- c) LCD, LED és plazma monitoroknál a felbontás legyen legalább XGA (1024x768 képpont) minőségű.
- d) Az analóg videojel bemenet névleges bemeneti impedancia 75Ω , vagy lezáratlan bemenet esetén $\geq 5 \text{ k} \Omega$ értékű legyen.
- e) A kontraszt, a fényerő és a színtelítettség (színesnél) szabályozható legyen.
- f) Rendelkezzen a videojel illesztett továbbvezetésére alkalmas kimenettel.

3. Videó rendszervezrlő egységekkel kapcsolatos elvárások

- a) Léptető videó kapcsolókkal kapcsolatos elvárások:
 - rendelkezzen a videó bemenetek számával megegyező riasztás bemenettel;
 - léptesse át a használaton kívüli bemeneteket;
 - legyen szabályozható a léptetés sebessége;
 - az egység jelezze a videojel kimaradását;
 - a kameraképek legyenek azonosítóval elláthatók.
- b) Képosztókkal kapcsolatos elvárások:
 - rendelkezzen a videó bemenetek számával megegyező riasztás bemenettel;
 - az egység jelezze a videojel kimaradását;
 - a kameraképek legyenek azonosítóval elláthatók.
- c) Videó multiplexerekkel kapcsolatos elvárások:
 - legyen képes a bemeneteire érkező videojelek időmultiplex továbbítására egy képrögztítő kimenetre;
 - rendelkezzen valósidejű figyelés, rögzítés és visszanezés üzemmódokkal, melyek közül egyidejűleg legalább két alkalmazás legyen választható;
 - rendelkezzen a videó bemenetek számával megegyező számú riasztás bemenettel és legalább egy riasztás kimenettel;
 - tegye lehetővé kameraképek folyamatos, ill. riasztás esetén az adott kameraképek gyakoribb rögzítését, valamint a kettő kombinációját;
 - legyen képes a rögzítő eszköz szinkronizálására;
 - támogassa az osztott képes és a teljes képes megjelenítési módokat;
 - a kameraképek legyenek szöveges azonosítóval elláthatók, az azonosítók a kimenő videojelben jelenjenek meg;
 - idő és naptári azonosítóval lássa el a megjelenítésre és rögzítésre továbbított képeket;
 - az egység csatornánként azonosíthatóan jelezze a videojel kimaradást;
 - rendelkezzen többszintű, jelszavas hozzáférés védelemmel;
 - legyen lehetőség a bemeneteken videó mozgásérzékelésre.
- d) Videó mátrixokkal kapcsolatos elvárások:

- legyen képes bármely videó bemenet jeleit bármely videó kimenetre továbbítani;
- legyen lehetőség a bemeneteken videó mozgásérzékelésre;
- rendelkezzen a videó bemenetek számával megegyező riasztás bemenettel és legalább egy riasztás kimenettel;
- a riasztási feltételek bemenetenként legyenek programozhatók,
- a riasztás bemeneten érkező jelzés vagy a beépített videó mozgásérzékelő hatására generáljon figyelmeztető jelzést és jelenítse meg a hozzárendelt képet, képeket teljes képernyőn a megadott monitor, monitorcsoport kimenetén;
- a kameraképek legyenek szöveges azonosítóval elláthatók, az azonosítók a kimenő videojelben jelenjenek meg;
- idő és naptári azonosítóval lássa el a kimenetre továbbított képeket;
- az egység csatornánként azonosíthatóan jelezze a videojel kimaradást;
- rendelkezzen többszintű, jelszavas hozzáférés védelemmel.

4. Videó rögzítőkkal kapcsolatos elvárások

a) Analóg képrögzítőkkal kapcsolatos elvárások:

- automatikusan különböztesse meg a fekete-fehér és színes képjeleket;
- vízszintes irányú felbontása fekete-fehér és színes üzemmódban egyaránt legalább 400 TV sor;
- rendelkezzen riasztás bemenettel és kimenettel;
- kezelőszervek működés közben legyenek lezárhatók;
- a berendezés jelezze az üzemi meghibásodásokat (pl. szalagprobléma, videojel hiánya, stb.).

b) Digitális képrögzítőkkal kapcsolatos elvárások:

- a digitális rögzítő csak egységes rendszerben, szoftver, firmware és hardver elemekkel együtt, teljes értékű berendezésként értékelhető;
- a képrögzítő egyidejűleg jelenítse meg, rögzítse és legyen képes visszajátszani az analóg, ill. digitális átviteli úton érkező képinformációkat;
- a képrögzítő felbontása mind megjelenítéskor, mind a felvételkor legyen minimum 2CIF;
- egy kamera képeire jutó rögzítési sebesség legyen állítható, az összes rögzíthető kamerára vonatkozó átlagos érték legyen legalább 15 fps (folyamatos mozgás).
- a kameraképek legyenek szöveges azonosítóval elláthatók;
- idő és naptári azonosítóval lássa el a beérkező képeket;
- az egység csatornánként azonosíthatóan jelezze a videojel kimaradást;
- rendelkezzen többszintű, jelszavas hozzáférés védelemmel.

D. FEJEZET - FOGALOM MEGHATÁROZÁSOK

Betöréses lopás: az a lopás minősül biztosítási eseménynek, amikor a tettes úgy követi el cselekményét, hogy a biztosított vagyontárgyakat tartalmazó helyiségbe jogtalanul hatol be

A./ dolog elleni erőszakkal,

B./ a helyiség saját kulcsán kívüli egyéb, nem a zár nyitására általában használt eszközzel, de kimutatható nyomot hagyva,

C./ a helyiség rablás, vagy kifosztás útján megszerzett saját kulcsának felhasználásával.

Bevésőzár - az ajtólapba besüllyesztett zárszerkezet (az ajtó mechanikai ellenálló-képességét számottevően csökkenti)

Blokkzár - az elektronikai jelzőrendszer bekapcsolt és teljes nyugalmi állapotát ellenőrző elektro-mechanikus zárszerkezet, mely élesítéskor a zárhatóság letiltásával jelzi a rendellenes állapotot

Értéktároló szekrény rögzítése - épületszerkezeti tartóelemhez, fémdübelrel, vagy más módon 1 000 kg lefeszítő erő ellen rögzítve

Falitrezor rögzítése:

- normál betonozás: a falitrezorokat minden oldalon 10 cm vastagságban C 12/15 min. betonba ágyazva épületszerkezeti tartóelembe kell telepíteni.
- megerősített betonozás: minden oldalról 30 cm vastagságban, - a hátlapon 20 cm 10x10 cm-es kiosztású, Ø5 mm vashálóval eltoltan megerősített, C 12/15 min. betonágyazatban épületszerkezet tartóelembe történő rögzítés.
- speciális megerősített betonozás: megegyezik a megerősített betonozás előírásaival, csak a beton minősége C 30 erősségű

Felügyelt tér - állandó, 24 órás emberi tartózkodású ellenőrzött helyiség, melyben intézkedésre jogosult és alkalmas személyzet tartózkodik

Lezárt helyiség. a tér olyan módon elkülönített része, amelyet határoló szerkezetei arra jogosulatlan idegen személyekkel szemben az elmozdulástól, a behatolástól és a betekintéstől egyaránt megóvnak.

Rablás és kifosztás biztosítási eseménynek minősül: ha a jogtalan eltulajdonítás végett a tettes a vagyontárgya(ka)t úgy szerzi meg, hogy a biztosított személlyel szemben erőszakot, vagy élet- testi épség elleni közvetlen fenyegetést alkalmaz, illetve őt öntudatlan, vagy védekezésre képtelen állapotba helyezi (ideértve, ha lerészegíti). Továbbá ha a tetten ért tolvaj az eltulajdonított vagyontárgy megtartása érdekében alkalmazza az erőszakot, élet, vagy testi épség elleni közvetlen fenyegetést.

Útvonalkövetés - az elektronikai jelzőrendszer beléptető szolgáltatása, mely a beltéren elhelyezett kódkapcsolóhoz való hozzáférést csak a bejárati ajtó, a bejárési útvonal és a kezelőegység sorrendjében engedélyezi, más sorrend azonnali riasztást vált ki

Védelmi kör - az elektronikai jelzőközpont egyes csatornáikhoz tartozó érzékelők összessége

Védelmi zóna - rendszerint több védelmi kör által alkotott alrendszer, mely felhasználói szempontból egy egységet alkot, így önálló kezelést tesz lehetővé

Zárasmélység - teljes zárás esetén a zárnyelvnek a zárlemezbe hatoló hossza